

ՅԱԿԱՏԱԿՈՒԹԻՒՆ ՅԻՒԽԱՎԵՒՆ ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ԱՐԵՎԱԿԱՆ ԹԵՍԻ
A PUBLICATION OF THE WESTERN PRELACY OF THE ARMENIAN APOSTOLIC CHURCH OF AMERICA

ARCHBISHOP MOUSHEGH MARDIROSSIAN, PRELATE

Co-Editors: Very Rev. Fr. Muron Aznikian

6252 Honolulu Ave., La Crescenta, CA 91214

E-mail: INFO@WESTERNPRELACY.ORG

Very Rev. Fr. Barthev Gulumian

Tel: (818) 248-7737/8 Fax: (818) 248-7745

WWW.WESTERNPRELACY.ORG

ԺԳ. ՏԱՐԻ ՓԵՏՐՈՒԱՐ-ԱՊՐԻԼ 2010, ԹԻՒ 2 13th Year, FEBRUARY-APRIL 2010 No 2

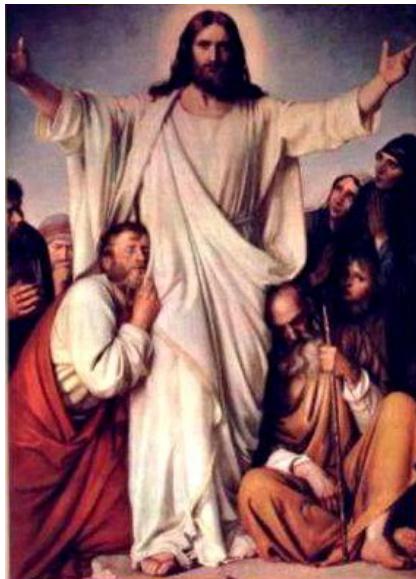
«Քրիստոս յարութիւն առաւ մեռելներէն. մահով մահուան
յաղթեց եւ իր յարութեամբ մեզի կեանք պարզեւեց:
Յաւիտեան փանք Անոր»:

*“Christ is risen from the dead! He trampled down death by death,
and by His resurrection He granted life to us.
Glory to Him for all ages”.*

ԱՌԱՋՆՈՐԴ ՄՐՐԱՉԱՆ ՀՕՐ Ս. ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ ՏՕՆԻ ՊԱՏԳԱՄԸ

ԽԱՂԱՂՈՒԹԻՒՆ ԶԵԶԻ

**«Մինչ այս մասին կը խօսէին, ահա նոյնինքն Յիսուս
կեցաւ անոնց մէջտեղ եւ ըստ անոնց.
Խաղաղութիւն ձեզի. ես եմ, մի՛ վախճախ»:**

(Ղուկաս 24:36)

«Խաղաղութիւն ձեզի»: Այս բառերով էր որ մեր Տէրը՝ Յիսուս Քրիստոս ողջունեց իր աշակերտները, երբ յարութիւն առնելէ ետք երեւցաւ անոնց:

Ս. Յարութեան երեկոյեան, առաքեալները խմբուած էին փակ դոներու ետին, ահով ու շփորով։ Անոնք երկիւղով լեցուած էին, որովհետեւ ականատես եղած էին խաչին վրայ իրենց սիրելի Վարդապետին՝ Յիսուս Քրիստոսի բազմաչափ մահուան։ Անոնք նաև շփորահար էին բափուր գերեզմանին ի տես, զոր գտած էին Պետրոս եւ Յովհաննէս։ Թէպէտեւ Քրիստոս աշակերտներուն յայտնած էր իր խաչելութեան ու յարութեան մասին, ու տակաւին՝ Մարիամ Մագքաղենացին վկայած էր թէ յարուցեալ Փրկիչին հանդիպած է բափուր գերեզմանին մօտ, սակայն աշակերտները չէին կրցած ձերբազատիլ ահի զգացումնեն, որովհետեւ չէին կրնար ըմբռնել թէ ի՞նչ կը պատահէր։

Ահա միխթարութեան ու վստահութեան կարիքի նիշդ այդ պահուն, Յիսուս եկաւ առաքեալներուն մօտ ու զանոնք ողջունեց ըսելով։ **«Խաղաղութիւն ձեզի»:** Ան փարատեց անոնց անձնութիւնը՝ վախի զգացումն ու կասկածը փոխարինելով ցնութեամբ։ Ահա Ս. Յարութեան հզօր պատգամն է այս, որ կեանի ամէնէն դժուար պահերուն, մեր ամէնէն մտահոգ ու անձկալից վայրկեաններուն, պէտք չէ զարհութինք, որովհետեւ մեր Փրկիչը մի՛շտ մեզի հետ է, «Խաղաղութեան Իշխանն» է բոլորիս համար (Եսայի 9:6):

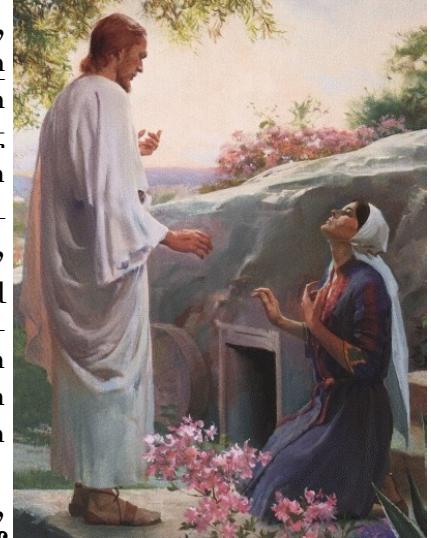
Մեր Տիրոց՝ Յիսուս Քրիստոսի յաղթական Ս. Յարութիւնը ո՛չ միայն պատմական իրողութիւն է, այլ նաև մեր առօրեայ կեանքին մաս կազմող նշմարտութիւն։ Աստուած իր Միածին Որդին դրկեց, որպէսզի խաչին վրայ զոհուի մեր մեղեներուն համար. Քրիստոս յարութիւն առաւ եւ պարտութեան մատնեց մահը, որպէսզի նոր կեանք շնորհէ բոլոր անոնց՝ որոնք կը հաւատան իրեն։ Մահուան վրայ իր յաղթանակով, մեզի շնորհուեցաւ փրկութեան ու յախտենական կեանքի խոսումը։ Հետեւարար, Ս. Յարութիւնը աղքիւր է յոյսի, բազալերանքի, ուժի եւ խաղաղութեան։

Ինչպէս որ առաքեալները եւ իւղարեր կանայք, Քրիստոսի խաչելութեան նախօրեակին ու անկէ անմիջապէս ետք, պարուրուած էին վախի զգացումով, ի տես բափուր գերեզմանին, մենք ալ մեր առօրեային ընթացքին յանախ կ'իյնանք վախի ու անորոշութեան ալիքներու մէջ։ Առաքեալներուն յուսախարութիւնը փոխարինուեցաւ խաղաղութեամբ եւ յոյսով, երբ իմացան յաղթական աւետիսը, թէ՝ խաչեալ Քրիստոսը յարութիւն առած էր։

Մեզմէ շատեր վախի ու մնայուն անձկութեան մէջ կ'ապրին, մտահոգուելով, թէ ապագան ի՞նչ պիտի բերէ մեզի. այնքան կը մտահոգուինն, որ յանախ չեն գնահատեր մեր առօրեայ կեանի օրինութիւններն ու բարիքները: Ս. Յարութեան տօնը կը պատգամէ, թէ Յիսուս Քրիստոս կու գայ յաղթահարելու մեր երկիւղը, որպէսզի սպառազինուինն իր շնորհած սիրով, ուրախութեամբ եւ խաղաղութեամբ: Երբ սրտարեկ ենք, երբ մատնուած ենք շփորի, մտահոգութեան եւ անորոշութեան, պէտք չէ մոռնանք, որ յարուցեալ Քրիստոսը միշտ մեզի հետ է, իր սիրով մեզ միշտարելու եւ հանգչեցնելու: Պէտք չէ մոռնանք, որ ան յարութիւն առաւ մեզի վստահեցնելու, որ ինք մեր կենանի ու ապրող Տէրն է, կը բնակի մեր սիրտերուն մէջ, մեր վախն ու երկիւղը կը փարատէ ու մեզի կատարեալ կեանք կը շնորհէ:

Հետեւարար, պէտք չէ երբեք վարանինք կամ զարհութինք, որովհետեւ Ան մահը զգեստնեց եւ մեզի նոր կեանք շնորհեց: «Ասոնք խօսեցայ ձեզի, որպէսզի ինձմով խաղաղութիւն ունենաք: Աշխարհի վրայ նեղութիւն պիտի ունենաք, բայց ժաշալերուեցէք, որովհետեւ ես յաղթեցի աշխարհին» (Յովհ. 16:33):

Սիրելի հաւատացեալներ,

Մեր Տիրոջ՝ Յիսուս Քրիստոսի մեզի պարգեւած նոր կեանքը ընդունելու համար, Ս. Յարութեան տօնէն աւելի լաւ ատիթի պէտք չէ սպասենք: Եկ՛, Իրեն վստահինք մեր կեանինքը, զինք ընդունելով իրեւ մեր Փրկիչը, որպէսզի մեր մէջ ունենանք յարուցեալ Քրիստոսի պարգեւած սէրը, ուրախութիւնն ու խաղաղութիւնը: Եկ՛, վստահինք Իրեն իրեւ մեր Փրկիչը եւ մեր կեանքն ու կամքը յանձնենք Իրեն, որպէսզի իմանանք, թէ յարուցեալ Փրկիչին սէրը, ուրախութիւնն ու խաղաղութիւնը կ'ապրին մեր մէջ:

Մեր Տիրոջ չարչարաններուն, խաչելութեան, թաղման ու յարութեան վկաները հանդիսացող արիասիրտ իւղաբեր կիներուն պէս, մենք ալ հաստատ մնանք յարուցեալ Փրկիչին հանդէպ մեր հաւատարմութեան ու նուիրումին մէջ, ծնրադիր աղօրենք Յարուցեալին ոտքերուն առջեւ, մեր սիրտերը Իրեն բանալով ու իր պարգեւած խաղաղութիւնն ու փրկութիւնը ստանալով:

Արդարեւ, Քրիստոսի Ս. Յարութեան խորհուրդը իւրայատուկ իմաստ ու պատգամ ունի մեզի՝ Հայ ժողովուրդի զաւակներուս համար, մանաւանդ այս օրերուն, երբ կ'ոգեկոչենք յիշատակը 95 տարի առաջ գործադրութեան դրուած Ցեղասպանութեան զոհ մեր բիւրաւոր նահատակներուն: Քաջարի մեր նահատակները եւս ժամանեցին Քրիստոսի զոհաբերութեան նամրով. մենք եւս յաղթանակ տարինք մահուան վրայ ու այսօր կը շարունակենք վերականգնումի, մեր պատմութեան եւ հաւատին հանդէպ հաւատարմութեան երբը:

Ս. Յարութեան տօնի խորհուրդին մասնակից ու առնչակից եղան իւղաբեր կանայք, որոնք հաւատարմութեան ու հաւատի տիպար օրինակներ են բոլոր Քրիստոնեայ կանանց, բայց մանաւանդ հայ կնոց համար, որուն ծօնուած է 2010 տարին, Ս. Արոնոյս գահակալ Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Արամ Ա. Կարողիկոսին կողմէ: Հայ կինը եւս հաւասար մասնակից է եղած մեր պատմութեան ու աւանդութեանց, ինչպէս նաև Քրիստոնէական մեր կեանի կերտումին մէջ, տոգորուած՝ Ս. Յարութեան յաղթանակի պատգամով:

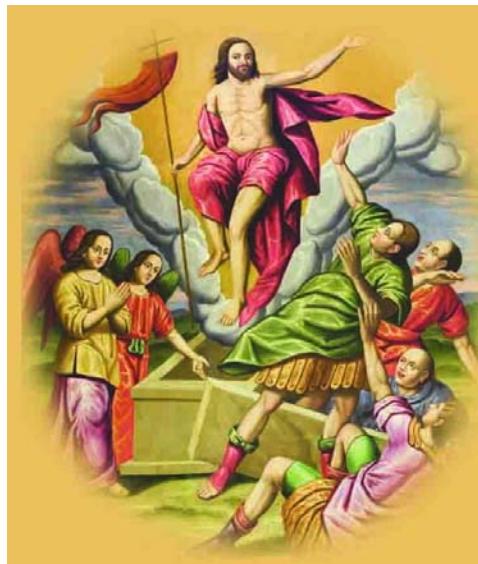

Ս. Յարութեան յաղթական ու ցնծալից տօնին առիթով ու անոր Աերշնչած ապրումներով, հայրական սիրով կ'ողջունենք Թեմիս Հոգեւորականաց Դասը, Ազգային Վարչութիւնը, Ազգային Երեսփոխանները, Կրթական Համակարգին նուիրեալները, հայկական կազմակերպութիւններն ու միութիւնները եւ հաւատացեալ ժողովուրդը, աղօթելով, որ մահուան վրայ մեր Տիրոց տարած յաղթանակը վերակենսաւորէ եւ գոտեպնդէ մեզ, խաղաղութիւն պարգևէ մեր անհատական ու հաւաբական կեանքերուն, այսօր եւ յաւիտեանս յաւիտենից:

«Թող ձեր վայելած շնորհեն ու խաղաղութիւնը առատանամ՝ Աստուծոյ եւ մեր Տիրոց Յիսուսի մասին ձեր ունեցած գիտութեամբը» (Բ. Պետրոս 1:2): Ամէն:

**ՔՐԻՍՏՈՍ ՅԱՐԵԱՆԻ Ի ՄԵՌԵԼՈՅ
ՕՐՃՆԵԱԼ Է ՅԱՐՈՒԹԻՒՆՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ**

Աղօթարար՝
Մուշեղ Արք. Մարտիրոսեան
Առաջնորդ

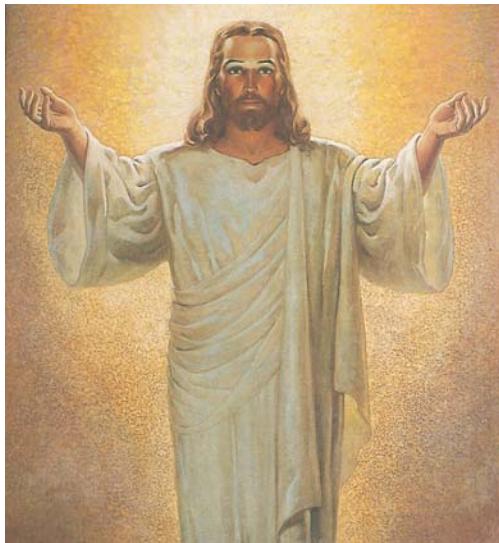

PRELATE'S EASTER MESSAGE

PEACE BE WITH YOU

*Now as they said these things, Jesus Himself stood in the midst of them, and said to them, “Peace to you.”
(Luke 24:36)*

“Peace be with you”. These are the words our Lord Jesus Christ spoke to the disciples during His first manifestation to them after His resurrection.

On the evening of the Resurrection, the disciples were gathered behind locked doors in fear and confusion. They were afraid as they had witnessed the agonizing death of Jesus Christ on the cross, and confused at the empty tomb that Peter and John had found earlier that day. Though Jesus Christ had foretold of His crucifixion and Resurrection, and Mary Magdalene had told them of her encounter with Jesus near the tomb where He had been laid, they were so overwhelmed with fear they could not comprehend what had happened.

It was in this moment of great need for comfort and assurance that Jesus came to them and greeted them saying, “Peace be with you”, thus alleviating their fears and anxiety and replacing their fear and doubt with joy. The message being that in our darkest hours, in our most worrisome and troubling moments, we need not be afraid for our Savior is always with us; He is **“the Prince of Peace”** (*Isaiah 9:6*).

The Resurrection of our Lord Jesus Christ is not only a historical fact but also a reality in our everyday lives. God sent His only-begotten Son to die for our sins, and Christ rose and conquered death to grant new life to all those who believe in Him. With His victory over death, we are given the promise of salvation and of eternal life. His Resurrection is a source of hope, encouragement, strength, and also a source of peace.

Like the disciples in the days leading up to and after the crucifixion and the women who were overcome by fear at the sight of the empty tomb, we too live in fear and perplexity. Their emptiness was replaced by peace and hope however, when they received the good news announcing that the crucified Jesus was raised from the dead.

So many of us live in fear and constant worry about what the future holds for us, so much so that we sometimes miss the blessings and joys of the present. The message of the Resurrection is that Jesus Christ comes to break through our fear so that we can receive the love, joy, and peace He offers us. When we are downhearted, confused, worried, and uncertain, the risen Christ is with us to lovingly comfort us. That He rose from the dead assures us that He is our ever-present living Lord who dwells in our hearts, dissipating our fears and giving us our fullest life. We need not be troubled or afraid, for He conquered death and by doing so gave us new life. **“These things I have spoken to you, that in Me you may have peace. In the world you will have tribulation; but be of good cheer, I have overcome the world”** (*John 16:33*).

Dear faithful,

There is no better time to accept the new life our Lord Jesus Christ offers us. Let us trust in Him as our Savior and surrender our will to Him so that we may know the love, joy, and peace of the resurrected Christ living inside of us.

Like the courageous women who witnessed the brutal torture, crucifixion, burial, and resurrection of our Lord, may we remain steadfast in our loyalty and devotion to God, falling in worship at the feet of our risen Lord, opening our hearts to Him and accepting the peace and salvation He offers.

The uplifting message of the Resurrection of Christ has special meaning for us as Armenians, especially in these days when we prepare to commemorate the 95th anniversary of the Genocide. Our brave forefathers sacrificed their lives for their faith and nation, but we too triumphed over death and we continue on our path stronger and resolute in our allegiance to our faith and heritage.

This year is also notable as we will be celebrating the lives and invaluable contributions of Armenian women in response to the proclamation by H.H. Catholicos Aram I declaring 2010 as the Year of the Armenian Woman. Just as the women who were witnesses to the earthly ministry of our Lord Jesus Christ, the Armenian woman also, armed with the triumphant message of the Resurrection and love for our faith and people, has been not only a witness but an active participant in the shaping and development of our nation.

On this joyous occasion, we extend our paternal love and well wishes to our clergy, Executive Council members, delegates, parish representatives, educational institutions, sister organizations, and our faithful parishioners, praying for the inspiring message of the Resurrection to reinvigorate and uplift us all, bring peace to our individual and collective lives, and elevate us to new heights and new life.

"Grace and peace be yours in abundance through the knowledge of God and of Jesus our Lord"
(2 Peter 1:2).

***"Christ is risen from the dead.
Blessed be the Resurrection of Christ."***

Prayerfully,
Archbishop Moushegh Mardirossian
Prelate

**ՔՐԻՍՏՈՆԵԱՅ ՀԱՅ ԸՆՏԱՆԻՔ ԵՒ
ՔՐԻՍՏՈՆԵԱԿԱՆ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ**
(Շարունակութիւն Աախորդ թիւէն)

**Ժ. Պատանեկան Միջավայր,
Հետաքրքրութիւններ եւ Ազատութիւններ**

Պատան եկան տարիք բեւակոխած պարման-պարմանուհիներու ապագային դիմագրաւելիք շատ մը փոքրանութիւններու, վտանգներու, անպատեհութիւններու եւ դժուարութիւններու առաջըլ կարելի է առնել, երբ փոքր տարիքէն, անոնք կրօնա-քարոյական համապատասխան դաստիարակութիւն եւ պատրաստութիւն ստանան ու նկարգրային որոշ ատակութիւններ եւ սկզբունքներ խարսխեն առողջ հիմքերու վրայ: Պատանի մը, որ փոքր տարիքէն Աստուծոյ եւ Քրիստոսի մասին ուսած եւ որոշ չափով սերտած է Աստուածաշունչը, ունի գիտակցական հաւատք, յանախած է հայկական ամենօրեայ, շարաբօրեայ կամ կիրակնօրեայ վարժարան, ըստ իր նախասիրութեան մաս կազմած է կամ կը կազմէ հայկական որեւէ միութեան, ծառայած է կամ կը ծառայէ եկեղեցւոյ խորանին որպէս մոմակալ, բշոցակիր կամ դպիր եւ մաս կազմած է կամ կը կազմէ եկեղեցւոյ պատանեաց-երիտասարդաց խումբերուն, իր տարեկիցներուն համար նման պատանի մը հազուագիւտ է եւ իրողութիւնը՝ հազուադեպ ու զնահատելի: Նման պարագաներուն սպասելի եւ ակնկալելի է որ պատանիներ եւ երիտասարդներ շարունակեն ծառայել իրենց ծխական եկեղեցներուն, մասնակցին ու նպաստեն համայնքին միութենական կազմակերպչական աշխատանքներուն եւ քրիստոնեայ ընտանիք կազմելու նպատակաւ

ամուսնանան հայ օրիորդի հետ:

Յատկապէս ամերիկեան կամ եւրոպական ցամաքամասերու եւ տարբեր քաղաքներու մէջ ապրող ծնողներ, երբեմն հարկադրաբար կամ շատ յանախ նախընտրաբար իրենց շրջանի պետական թաղային վարժարաններ կ'ուղարկեն իրենց զաւակները, կը զրկեն քրիստոնեական հայեցի դաստիարակութենէ եւ ոչ մէկ առթիւ կը մասնակցին ազգային, մշակութային կեանին, ո'չ ալ կը բաջալերեն իրենց զաւակները յանախելու եկեղեցի, կամ մաս կազմելու կրօնական, միութենական աշխատանքներուն: Նման իրողութիւն առաւել կամ նուազ համեմատութիւններով առկայ է ամէն հայ համայնքի ու քաղաքի ներս:

Հաստատ պէտք է գիտնալ, մեր զաւակները երբ հանրային վարժարաններ կը յանախնեն, անկասկած անոնք պիտի յարաբերին օտար ազգերու զաւակներուն եւ հաղորդակցին տարբեր կրօններու, մշակոյթներու, աւանդութիւններու եւ դաստիարաններու հետ: Պիտի դիմակալեն ընկերային դժուարութիւններ եւ հոգեբանական բարդոյթներ: Մարտահրաւերներ պիտի կարդացուին անոնց ազգային ինքնութեան եւ պատկանելիութեան դէմ: Օտար վարժարաններէ եւ շրջանակներէ ներս մեր զաւակները պիտի հանդիպին զանազան կրօններու, քրիստոնեական տարբեր դաստիարաններու եւ ազգութիւններու պատկանող դասընկերներու եւ աշակերտներու: Հաւանաբար անոնցմէ ումանք քրիստոնեայ չեն կամ եթէ նոյնիսկ քրիստոնեայ են՝ բնաւ եկեղեցի չեն երթար, չեն աղօթեր, պահէ չեն բռներ կամ հաղորդուիր: Օտար վարժարաններէ եւ միջավայրէ ներս ձուլման, օտարացման վտանգները առաւել սպանեական ու անհամեմատ տարողութիւններով բազմաթիւ են ու միշտ ներկայ: Բայց միւս կողմէ, ինչպէս յիշեցինք, հայկական վարժարան յանախող եւ հայկական շրջանակի մէջ հասակ առնող պատանիին կամ ապագայ երիտասարդին համար օտարանալու եւ ձուլուելու վտանգներն ու փորձութիւնները

համեմատաբար աւելի նուազ են: Սակայն բոլոր պարագաներուն այ, բացառութիւնները միշտ նկատի պէտք է ունենալ եւ բնաւ պէտք չէ մտահան ընել:

Մեր պատանիները դպրոցական թէ ընկերային շրջանակներէ ներս, յարաբերութեանց ընթացքին կեանքի զանազան երեւոյթներու, դէպէերու եւ իրողութիւններու շուրջ, ներքին անձնական համոզումներ, մտայնութիւններ եւ տեսակէտներ կը դրսեւորեն: Անոնց արժեւորումները եւ աշխարհայեացքը ընդհանրապէս կը կազմուին հիմնուելով ընտանեկան կրութեան, մթնոլորտին, միջավայրին պարտադրող ընկերային պայմաններուն, ինչպէս նաև կրօնական գիտելիքներու եւ համոզումներու վրայ: Հայ քրիստոնեայ պատանին շատ յանախ օտար շրջանակներէ ներս իր հասակակիցներէն ընդունուելու, անոնց հանելի երեւնալու թէ անոնց պէս ըլլալու մարմաջէն կը տարուի, միաժամանակ նկատուած է որ հայ պատանին անոնց ներկայութեան անձկագին պահեր կ'ապրի, կը դժուարանայ հրապարակել կամ համարձակ արտայայտուիլ իր ինքնութեան, ազգային պատկանելիութեան մասին: Իսկ եկեղեցական պատմութեան, կրօնական ու հոգեւոր գիտութեան, փորձառութիւններու եւ ծանօթութիւններու շուրջ գրեթէ անտեղեակ ըլլալով կամ ունենալով մասնակի ծանօթութիւն՝ ծիծադելի չդառնալու եւ արդիական ըլլալու համար յանախ կը զլանայ իր համոզումները այլոց հետ բաժնել, երբեմն նոյնիսկ կ'ամշնայ իր հայ ծագումը խոստովանիլ կամ քրիստոնեայ հաւատութը հրապարակել:

Բնութեամբ, մարդ արարածը հակամէտ է ազատ խորհելու, մտածելու եւ գործելու: Մարդ արարածը օրէնքի, կանոնի եւ զանազան ձևի կաշկանդումներու դէմ բնածին տրամադրութիւն եւ մղում ունի: Աստուածային պատկերի նմանութիւնը բանական մարդուն մէջ, այլ յատկանիշներու կողքին, կը բնորոշուի ազատութեամբ: Ծնողներ եւ դաստիարակներ վեհու-

թեամբ, լրջութեամբ եւ գիտակցութեամբ մօտենալու, կոփելու, տաշելու եւ գեղեցկացնելու են իրենց խնամքին ու հոգածութեան ենթակայ կամ իրենց յանձնուած երեխային, աշակերտին թէ պատանին միտքն ու հոգին եւ ազնուացնելու են անոնց նկարագիրը, ուղղելու, հակակշռելու եւ նպատակառողդելու են անոնց ազատութիւնները, որպէսզի բնատուր շնորհները, ձիրքերն ու ազատութիւնները բարիին առաջնորդուին՝ չշփորուին անօրինութեան եւ անկարգութեան հետ: Մարդիկ ընդհանրապէս ազատութիւնը կ'ուզեն չարաշակել եւ ազատութեան անունով ամէն տեսակ անօրինութիւն եւ անմարդկային արարք գործել: Կարելի չէ «Ես ազատ եմ» ըստ ու ամէն ինչ ընել: Ոչ ալ բնութեան օրէնքներով անհնարին դէմ կենալը երկչոտութիւն եւ անձնատութիւն է, կամ մարդկային բարոյական օրէնքներու, առողջ ըմբռնումներու հանդէպ գիտակցութիւն եւ յարգանք ունենալը, պետական թէ ընկերային կարգ կանոնի հնազանդութիւնը՝ ենթակայութիւն եւ ազատութեան կաշկանդումներ են, այլ՝ մարդկային բնութեան սահմանափակումներու, այլոց արժանապատութեան, իրաւունքներուն եւ ազատութիւններուն նանաչում են, խոհեմութիւն եւ մարդկային բանական ազատութեան նիշդ գործածութիւն, ընտրութիւն կատարել են, հասկացողութիւն ցուցաբերել են: Քրիստոնէական մեր վարդապետութիւնն ալ այդ կ'ուսուցանէ Աւետարանին նշմարտուած այն խօսքով որ կ'ըսէ: «Ամէն իհն այլու կ'ուզէլ որ մարդիկ ընեն ձեզի, նոյմը դուք ըրէլ ամոնց» (Մատթ. 7:12):

Ծնողներ սիրած կամ օգնած չեն ըլլար իրենց զաւակներուն, երբ ամէն ինչ կ'արտօնեն կամ իրենցմով բնաւ չեն հետաքրքրուիր եւ թոյլ կու տան, որ անոնք իրենց ուզածը ընելու ամէն ազատութիւն ունենան եւ նոյնիսկ կ'արտօնեն ընտանեկան երդիքէ դուրս ազատ եւ անշատ ապրիլ: Ընտանիքն մը ներս օրէնքը եւ խստութիւնը անհրաժեշտ են եւ օգտակար ծնողաց եւ զաւակներու դերերն ու փոխադար պարտականութիւնները սահմանող: Ծնողներու կողմէ

հաստատուած տան մը օրէնքներն ու դրուած որոշ սահմանափակումները ոչ թէ իրենց զաւակները զրկելու, մեկուսացնելու համար են, կամ թէ արգիշելու այս բանը ընելու կամ միւսը ընելու, ինչ երթալու կամ հոն չերթալու, այլ՝ զաւակաց բարիքն ու օգուտը նկատի ունենալով, ընկերային ընկալեալ օրէնքներ, ունակութիւններ, կեանքի փորձառութիւններ, նշմարտութիւններ ուսուցանելու եւ աւելի մեծ պատասխանատութիւններ ստանանելու կը պատրաստեն: Ընտանեկան օրէնքներն ու սահմանափակումները, ուղղիչ եւ դաստիարակիչ բնոյրով խմորուող երեխային ու կազմաւրուող պատանիին մեջ ապագայ մարդը կը կոփեն, իրենց իրաւունքներուն եւ պարտականութիւններուն զիտակից մարդը կ'արարեն: Կարգապահութիւն պարտադրող եւ խստապահանջ օրէնքներ սահմանող ծնողին մը նոյնիան գորով, բարեացակամութիւն, ներողամտութիւն եւ հասկացողութիւն կ'ակնկալուիին իրենց զաւակներու անհնազանդութիւններուն, ժխտական թէ դրական արարքներու, մոլութիւններու, ապրելակերպի, նկարագրային խախտումներու պարագային: Ծնող մը բնաւ վարկարեկելու, բարոյազրկելու, արհամարհելու, անտեսելու կամ թշնամական վերաբերում ցուցաբերելու չէ իր զաւակին նկատմամբ, նոյնիսկ երբ անոր ապրելակերպին, վարուելակերպին, տեսակէտներուն եւ պահանջներուն համաձայն ալ չըլլայ կամ «ոչ» ըսէ՝ պէտք է գիտնայ ժամանակին ունկնդրել, կարենայ ներքափանցել անոր մտին եւ հոգւոյն ծալիքը, չանայ հասկնալ անոր արարքներուն, պահանջներուն տուն տուող դրդապատճառները, եւ ի հարկին մտերմիկ զրոյց-թելադրութիւն, լուսարանութիւն, ուղղութիւն տայ եւ այլընտրանքի նամրաներ ցոյց տայ, բայց մանաւանդ ծնողական կեանքի փորձառութենէն առնուած օրինակներով ու կեանքի դառն իրականութիւններէն պարզէ նշմարտութիւններ, մատնացոյց ընէ յաջողութեան նամրաներ, ձեռներուն յանձնէ կեանքի բանալին, սրտին դրոշմէ առաքինութեանց կնիքը եւ մտին երկիւղը Աստուծոյ: Ծնողներ բոլոր պարագաներուն ալ

մտահան ընելու չեն, այլ շեշտելու եւ իրենց զաւակներուն յիշեցնելու են թէ որպէս ծնողի, ինչ որ կ'ըսեն կամ կ'ընեն իրենց զաւակներուն միայն բարիքն է որ նկատի ունին:

Նմանապէս երբ անոնց կ'արգիլեն կամ չեն թոյլատրեր որոշ փափառներ, ընկերակցութիւններ, արարքներ, ցանկութիւններ թէ նախասիրութիւններ՝ ծնողներ փաստարկելու եւ պարզելու են անոնց վնասակար, վտանգաւոր եւ աղիտարեր հետեւանքները: Ի վերջոյ զաւակներ երբ մեծնան ու խելահաս դառնան, կեանքին ընթացքին, մեծ ու փոքր ընտրութիւններ կատարելու ազատութիւնը պիտի ունենան միաժամանակ ալ, պատասխանատու պիտի ըլլան իրենց արարքներուն:

(Շարունակելի թիւ 10)

Միւոռն Ռ. Վրդ. Ազնիկեան

Յաջորդիւ՝ «Պատանեկան Տարիք եւ Ծնողական Պարտականութիւններ»

ՀՈԳԵՒՈՐ ՀԱՆԵԼՈՒԿՆԵՐ Նոր Կտակարան

1.- Հզօր կուսակալ եմ, ինչպէ՞ս կուրացայ: Միածին Որդիին դատաւոր դարձայ:

Հոգիով ու մարմնով յափուեան կորսուեցայ: (Պիդատու)

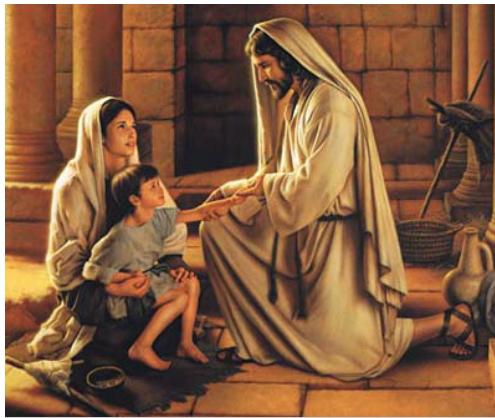
2.- Խնկարեր բլուրին վրայ, չոր կիպարի ծառ մը տեսայ, կենաց պտուղ անոր վրայ. Ով չհաւատայ՝ կ'ըսեմ Յուղա՛: (Քրիստոս իաչին վրայ)

3.- Քառարեւ գաւազան, կենաց փայտ յաղթութեան: (Խաչ)

4.-Գլուխն երկինքի մեջ, արմատը՝ հողին մեջ: (Եկեղեցի)

SEARCH QUESTIONS FROM THE BIBLE

Too little is known of the Bible, although much is known about it. Every young boy and girl, and of course adult, should know the particulars of the Bible and its books, as

brought out in these questions and answers.

No Sunday school teacher is properly equipped for his/her work unless he/she can answer them. Juniors should be drilled on the questions until they know them, and most likely the answers will stay with them through life.

MAN, THE CROWN OF CREATION

1.- Was man sinful when he was made?

No. Man was pure and holy.

2.- What was the first thing that God told the man not to do?

The first thing that God told the man was not to eat of the Tree of the Knowledge of Good and Evil.

3.- What did God do with Adam and Eve after they had sinned?

After they had sinned, God drove Adam and Eve out of Eden.

4.- Did their sin affect any others besides Adam and Eve?

Yes. Their sin affected the whole human race.

5.- Who was the first boy born into the world?

The first boy born into the world was Cain.

6.- Who was the second boy born into the world?

The second boy born into the world was Abel.

7.- What was the first murder?

Abel was slain by Cain.

8.- Whad had been born into Cain's heart that had started him on the downward road?

The seed of sin— a depraved, fallen nature had been born into Cain's heart that had started him on the downward road.

9.- Did the human race get better or worse after this?

The human nature got worse after this.

10.- What great judgment did God bring upon man in the time of Noah?

In the time of Noah, God destroyed man and every living being with a flood.

11.- After Noah's time what did the people try to do?

After Noah's time, all people gathered in one place and built the tower of Babel.

12.- Why did this displease God?

Because God wanted the human race to populate the earth; by building the tower, they challenged His authority.

13.- How did God scatter man over the earth at this time?

God scattered man over the earth by giving men different languages.

14.- What race of mankind were God's chosen people? Why?

The Jews were God's chosen people, for they acknowledged and worshipped Him only.

15.- Did they always stay loyal and live true to God?

No, they did not.

16.- What man is called the "second Adam"?

Jesus Christ is called the "second Adam".

17.- Was any man ever born into the world without sin except Christ?

No man was ever born into the world without sin except Christ.

18.- Did any man ever live without committing sin except Christ?

No man was ever lived without committing sin, except Christ.

19.-What is the allotted age of man's life?

"Threescore years and ten" - seventy years.

20.– Why does God let man live on the earth despite his wickedness?

Despite man's wickedness, God leaves man on the earth for He wants to see man saved.

21.– What becomes of the body of man at death?

Man's body at death returns to dust.

22.– What becomes of man's soul at death?

Man's soul at death of the body lives forever in a future world.

ՃԱՆՉՆԱՆՔ ՄԵՐ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆԸ

«Հոգեւոր Պրիսմակ»ի այս բաժինով, մեր ընթերցողներուն ու յատկապէս երիտասարդներ սերունդին պիտի ներկայացնենք Հայոց Պատմութեան կարեւոր իրադարձութիւններն ու դեպքերը, որպէսզի իրազեկ ըլլան, հայ ժողովուրդի հերոսական անցեալին, նաև նաև եւ հաղորդուին մեր նախնեաց հարուստ ժառանգութեամբ:

ԱՐՏԱՒԱԶԴ Ա. (160–149 Ն.Ք.)

Արտաշէս շինարար եւ մեծագործ քազաւորի մահէն եսի, իրեն կը յաջորդէ իր որդին Արտաւազդ: Գոյթան երգիշներ կը պատմեն թէ Արտաշէսի մահը մեծ սուզ կը պատճառէ հայոց աշխարհին ու հայ ժողովուրդին, եւ նոյնիսկ շատեր Արտաշէսի մահուան սնարին առջեւ անձնասպան կ'ըլլան: Արտաւազդ, տեսնելով իր հօրը դագաղին վրայ բազմարիւ անձնասպանութիւնները, նախանձէ մղուած կը բացազնչէ. «Հայր, դուն մենար գացիր եւ ամրող երկիրը թեզի հետ տարիր, ես ի՞նչպէս քազաւորեմ աւերակներու վրայ»: Աւանդութիւնը կ'ըսէ թէ Արտաշէսի ուրուականը մահուան սնարէն իր գլուխը բարձրացնելով կ'անիծէ փառասէր եւ բախտախնդիր նախանձ իր որդին, որ շատ ժամանակ չանցած երբ օր մը որսկան իր երկու

շուներով այծեամի որսորդութեան կ'երթայ Մասիս լերան բարձունեները, եւ չկարենալով զապել սրնթաց իր նժոյգը՝ շուներով միասին Արտաւազդ անդունդն ի վար կ'իյնայ եւ հոն մինչեւ հիմա դժոխի չաստուածներու կողմէ շղթայուած կը պահուի:

ՄԵԾՆ ՏԻԳՐԱՆ Բ. (95–55 Ն.Ք.)

Արտաւազդ Ա.ի կը յաջորդեն Տիգրան Ա. եւ ապա Արտաւազդ Բ., որոնք մեր երկիրը խաղաղ ու բարգաւան կը պահեն:

Տ ի գ ր ա ն Բ.

որդին էր Տիգրան Ա.ի: Ան Ուրարտական քազաւորներէն վերջ մեր ամենահզօր եւ աշխարհակալ քազաւորը կ'ըլլայ: Ան զահ կը քարձրանայ Ն.Ք. 95 թուականին: Տիգրան Հելլէն բաղաբակրութեան հիացող մըն էր, եւ իր նպատակն էր համախմբել Ասիոյ բոլոր ժողովուրդները եւ ստեղծել հսկայ կայսրութիւն մը եւ թոյլ չտալ որ Արեւմուտի պետութիւններ Արեւելի ազգերն ու ժողովուրդները իրենց ենթարկել: Տիգրան արտաֆին պատերազմներէ առաջ կը ծրագրէ Հայաստանը ներմնապէս զօրացնել եւ կազմակերպել:

Տիգրան Պոնտացիներու Միհրդատ քազաւորին, որ պատերազմի մէջ էր ու մրցակիցն էր Հոռվմէացիներուն, կ'ամուսնանայ Միհրդատի աղջկան՝ Կուռպատրայի հետ, եւ զինուրական դաշինք ալ կը կնքէ: Տիգրան իր բանակը կամակերպելէ եսի, իրեն կ'ենթարկէ Աղուաններն ու Վրացիները: Ապա կ'արշաւէ Պարքեւատանի վրայ եւ կը գրաւէ Միջազետի, Ատրպատականը, Մարաստանը, Ասորիքը, Կիլիկիան, Կապանովկիան, Հրէաստանն ու Փիւնիկէն: Տիգրան իր յաղթանակները նշելու եւ պանծացնելու համար իր անունով եւ նկարներով դրամ կը պատրաստէ: Տիգրան՝ Տիգրիս գետի ձախ ափին իր կայսրութեան նոր մայրաբաղամ Տիգրանակետը կը կառուցէ:

Coin of King Tigran the Great

Coin of Tigran's son, Ardashir

Իր օրերուն Տիգրանակերտը կը դառնայ առեւտրական եւ վաճառականական կարեւոր կեղրոն մը Եւրոպայի եւ Ասիոյ միջեւ: Տիգրան իր նոր մայրաքաղաքը կ'օժտէ պարհսպներով, հիանալի արդիական պալատներով, բատրոններով եւ նամրաներով:

Տիգրան պայծառատես ու հեռատես բագաւոր մըն էր, ան իր հսկայ կայսրութիւնը կը կառավարէր չորս կեղրոն-մայրաքաղաքներէ՝ Արտաշատ, Անտիոք, Մծրին եւ Տիգրանակերտ:

Մեծն Տիգրան Արեւմուտիքի եւ Հոռվմէական յառաջխաղացքը դէպի Արեւելք կասեցնելու համար, Միհրդատ Պոնտացի բազաւորին եւ իրենց դաշնակից ժողովուրդներու բանակներով արեւելք արշաւող Հոռվմէական բանակներու հրամանատար՝ Լուկուլլոսի, ծանր պարտութեան կը մատնեն Արածանիի ափերուն:

Հոռվմի Ծերակոյտը պաշտօնանեկ կ'ընէ Լուկուլլոսը եւ յաջորդը՝ Պոմպէս, հաշտութեան դաշինք կը կնքէ Մեծն Տիգրանի հետ:

Տիգրան Մեծի ենթակայ երկիրներ ու ժողովուրդներ մօտաւորապէս բանիինգ տարի խաղաղ ու երջանիկ ապրեցան: Տիգրան կայսրութեան նահանգներուն մէջ կը զարգացնէ երկրագործութիւնը, անասնապահութիւնը եւ վաճառականութիւնը:

Խաղաղ ու շէն պայմաններու ներքեւ Տիգրան, իր զինուորականներուն եւ խորհրդականներուն կը յանձնէ կայսրութեան նահանգներուն վարչութիւնը եւ զարկ կու տայ Հելլէն բաղադրութեան:

Մեծն Տիգրան կը բազաւորէ մինչեւ իր խոր ծերութիւնը եւ կը մեռնի 85 տարեկանին, Ն.Ք. 55 քուականին:

**Պատրաստեց՝
Միոնն Ռ. Վրդ. Ազնիկեան**

(Ծարունակելի թիւ 2)

ARMENIAN HISTORY

This page of “Spiritual Spectrum” will present to our readers, and specially to the new generation, the major events of Armenian History, to inform them of the courageous history of our ancestors and their achievements, and thus come into close communion with our culture and inheritance.

ARTAVAST I (160-149 B.C.)

Artashes died in peace at a great age, and his people, who had loved him, gave him a great funeral. His son, Artavazt, succeeded him to the throne.

Artavazt was a brave but impulsive man. He was annoyed when hundreds of people killed themselves near the coffin of Artashes. He complained: *“Father! You are going and taking the people with you! Do I have to be king over ruins?”*

Artashes cursed his ungrateful son with the words: *“When you go hunting on Mount Massis, may the braves catch you and throw you over the cliffs, so that you lie there without light!”*

And, in fact, Artavazt was out hunting one day on his white horse. He was chasing a deer when, suddenly, he crashed over a cliff with his two dogs and lay at the bottom in darkness.

DIKRAM II the GREAT (95-55 B.C.)

After Artavazt his brother Dikran I, then Artavazt II succeeded to the throne, and kept our country prosperous and in peace.

Dikran II the Great came to the throne in 95 B.C. and reigned till 55 B.C.

Dikran had been hostage of the Parthians. The Armenians wanted him as king and gave 70 valleys in exchange for him. After taking his throne he

entered Artashat, the ancient capital of Armenia with great pomp.

Historians describe him as a handsome young man, blonde with blue eyes. Although he had grown up in the Parthian court, he was a Hellenist. He did everything to create a good army. He brought peace and stability to the country, recognized the nobles, and undertook building projects.

In a short time, Dikran the Great created an empire which extended from the mountains of the Caucasus to the river Euphrates and the Mediterranean Sea.

Dikran was not alone in his conquests; his wife's father, Mihrtad, king of Armenia's northwestern neighbor Pontus, was his partner. Together they took more and more land on all sides of them, including Syria and Phoenicia. The famous city of Antioch was taken by Dikran in 83 B.C. and he had money coined there to celebrate his victories. King Dikran realized that since Armenia had expanded so much he would need a new capital city. So he decided to build a new capital, more beautiful and bigger than Ardashad, the existing one. He laid the foundations of a big fortified city, which he called Dikranagerd, after his own name. The best men worked under the direction of Greek architects and built a wonderful city, envied by all. Nowadays the walls still exist. They bear witness to the grandeur and power of the city. This capital city of Dikranagerd connected Armenia to distant parts of the world.

Following the conquest of Assyria, Antioch and Palestine, Dikran issued a number of gold and silver coins, and some examples of them still survive. Dikran wanted above all, to drive the Romans out of Asia Minor. At that time, there was the king of Pontus Mihrtad V, an old ally and friend of Dikran, an intelligent but impetuous man, who also hated the Romans who wanted to conquer his country. The Roman general

Lucullus, with 40,000 men, made a surprise attack against Dikranagerd, the capital city of the Armenian empire. While Dikran was in Syria, 6,000 soldiers from the Armenian army managed to penetrate Lucullus' army and get into the city. They saved the family of Dikran and his treasures. Then Dikran arrived with his allied army and Lucullus was defeated.

Rome recalled Lucullus and sent Pompey in his place. Pompey came wanting to settle matters peacefully. Dikran was now an old man and would have preferred peace and friendship with Rome, but he did not have time to prepare a successor with the same ideas.

He died old age at 85 in the year 55 B.C.

Part 2
(to be continued)

Կինը Հայ Եկեղեցւոյ Մեջ

Սուազին դարերէն սկսաւ, հայ Եկեղեցւոյ համայնական կեանիին ու տառելութեան եւս կնոց մասնակցութիւնը եղած է կարեւոր: Ունեցած ենի կոյսեր ու սարկաւագուհիներ, ինչպէս նաև Եկեղեցւոյ ընկերային ու բարեսիրական ծառայութեան մասնակից բոյրեր. ունեցած ենի յայտնի թէ անյայտ բազմարիւ կին սուրբեր ու նահատակներ, որոնի մեր Եկեղեցւոյ հաւատնի առաքելութիւնը հարստացուցած են իրենց սրբակենցաղ կեանքով, ծառայական կոչումով եւ նոյնիսկ արեան վկայութեամբ:

Հայ Եկեղեցւոյ հոգեմտաւոր առաքելութեան, ինչպէս մանրանկարչութիւն, ձեռագիրներու ընդօրինակութիւն, բարգմանչական թէ դաստիարակչական աշխատանի, հայ կինը իր ներդրումը կատարած է: Մեր Եկեղեցւոյ հայրերը գնահատանի ու գուրգուրանի ցուցաբերած են կնոց նկատմամբ անոր մէջ Սուրբ Աստուածածնի առաքինութիւնները տեսնելու նախանձախնդրութենէն թելադրուած:

(Քաղուած Ն.Ա.Օ.Տ.Տ. Արամ Ա. Կաթողիկոսի՝ 2010 տարին «ՀԱՅ ԿՆՈՉ ՏԱՐԻ» հոչակած հայրապետական պատգամէն):

Նկատի ունենալով որ 2010 թուականը, Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Արամ Ա. Վեհափառ Հայրապետին կողմէ հոչակուած է «Հայ Կնոջ» տարի, «Հոգեւոր Պրիստակ»ի էջերուն մէջ մեր սիրելի ընթերցողներուն պիտի ներկայացնենք Հայ Եկեղեցւոյ Տօնակարգին մաս կազմող եւ յիշատակելի սրբուհիներուն ամփոփ կենսագրականները, այն համոզումով եւ ակնկալութեամբ որ ներկայ հայ երիտասարդ սերունդին, մանաւանդ հայ մանկամարդուհիներուն՝ կ'ըլլան բարի օրինակ, եւ քրիստոնէական արժեքներու ներշնչման աղքիւր եւ «կեանի նանապարհ»:

ՄԱՆԴՈՒԽ ԿՈՅՍ

Հայ Եկեղեցւոյ առաջին սրբուհին եւ նահատակը՝ Սանդուխտ կոյսը, եղած է հայոց Սանատրուկ թագաւորին աղջիկը: Ան ապրած է առաջին դարուն եւ Թաղէոս առաքեալի ժարողութեամբ քրիստոնեայ դարձած:

Յիսուսի երկինք համբանալէն եւ առաքեալներ Վերնատան մէջ Ս. Հոգին ստանալէ ետք համաձայն Քրիստոսի պատուերին, անոնք գացին աշխարհի բոլոր անկիւնները, եւ Քրիստոսի Աւետարանն ու Նոր Կրօնը ժարողեցին եւ տարածեցին աշխարհի բոլոր ազգերուն եւ ժողովուրդներուն: Սուրբ Թաղէոս Առաքեալ Յիսուսի կողմէ Արգար թագաւորին տուած խոստումը գործադրելու նպատակաւ՝ նախ գնաց Եղեսիա, եւ Արգար թագաւորին ու պալատականներուն ժարողեց Յիսուսի կեանքը եւ քրիստոնէական վարդապետութիւնը: Արգար թագաւոր հաւատաց Յիսուսի եւ բժշկուեցաւ:

Արգարը բժշկելէ ետք, Թաղէոս քրիստոնէութիւնը ժարողեց Եղեսիոյ իշխաններուն եւ ժողովուրդին: Բազմաթիւ մարդիկ հաւատացին եւ

քրիստոնէութիւնը ընդունելով մկրտուեցան:

Ապա Թաղէոս Առաքեալ, Եղեսիայէն անցաւ Հայաստան: Իր ժարողութեան զինաւոր կերպոնը եղաւ Վասպուրական նահանգի Արտազ գաւառի Շաւարշան գիւղաքաղաքը, ուր կը գտնուէր հայոց Սանատրուկ թագաւորին պալատը: Թաղէոս

Առաքեալ արքունի շրջանակին մէջ ժարողութիւն եւ բժշկութիւններ ըրաւ եւ շատեր հաւատացին Քրիստոսի եւ ընդունեցին քրիստոնէական կրօնը: Թագաւորին աղջիկը՝ Սանդուխտ կոյս եւ այլ պալատականներ տեսնելով առաքեալին հրաշճները, հաւատացին Յիսուսի եւ մկրտուեցան:

Սանատրուկ թագաւոր լսելով իր աղջկան քրիստոնեայ ըլլալը, փորձեց զինքն ետ դարձնել իին հերանսական կրօնին: Սանդուխտ սակայն անդրդուելի մնաց: Թագաւորը զայրացաւ եւ բանտարկել տուաւ Սանդուխտն ու այլ քրիստոնեաներ: Թաղէոս Առաքեալ բանտ այցելելով ժաջալերեց Սանդուխտն ու միւս քրիստոնեայ բանտարկեալները: Շնորհիւ Թաղէոսի ժարողութիւններուն, նոյնիսկ ոնքային արարթներով դատապարտեալներ քրիստոնեայ դարձան ու մկրտուեցան: Թագաւորը ասիկա լսելով աւելի զայրացաւ եւ երբ տեսաւ Սանդուխտը համոզելու բոլոր փորձերը ի զուրկ'անցնին եւ ան հաստատ կը մնայ իր հաւատին մէջ, սպաննել տուաւ նախ Սանդուխտ կոյսը եւ ապա Թաղէոս Առաքեալը, 66 թուին: Նոյն շրջանին նահատակուեցան նաև բազմաթիւ այլ քրիստոնեաներ:

Թաղէոս Առաքեալի շերմեռանդ ժարողութեան եւ Սանդուխտ կոյսի անխախտ հաւատին շնորհիւ՝ երեք հազար հինգ հարիւր (3500) նորադարձներ, քրիստոնէական Եկեղեցւոյ առաջին սաղմերը դրին Հայաստանի մէջ:

As it is announced by His Holiness Aram I the year 2010 “Year of Armenian Women”, through the pages of “The Spiritual Spectrum”, and according to the celebrated feasts and venerated heroines of our Church calendar, we will present to our readers especially to the young generation, the virtuous lives of martyred heroines, as source of good examples, in order to instill within their hearts Christian teachings, uphold moral values as “way of life”.

SANTOOKHT, VIRGIN PRINCESS

St. Thaddeus had many followers in Armenia, among them the beautiful Princess Sandoukht, daughter of King Sanadruk. The King was very angry with

Sandoukht when he learned that she had become a Christian. He would not allow her to see the other Christians, and had his guards watch her night and day. He forced her to attend the great feasts which he held in the palace every night. He gave her lavish gifts – unusual birds, small caged animals, beautiful silk gowns – but she hardly noticed them. She would not give up her new religion.

Exhausting all possible means of persuasion, the king finally offered his daughter a choice between the crown and a sword; between martyrdom for Christ and the regal coronet. Remaining steadfast in her faith, she chose the sword. Princess Sandoukht became the first Armenian martyr. She was the first Christian to lose her life in Armenia for her faith.

Until modern times, many Armenian women have equaled Sandoukht's devotion to her religion.

The fact that the first Christian to die for her faith was a woman, and that many other women martyrs followed her, has given the Armenian women the strength to cling to their beliefs in times of national and personal crisis.

After St. Sandoukht's death, King Sanadruk wanted to rid Armenia of the religion that had made his own daughter choose death. He ordered that all Christians should be killed, including his sister, Vosgouhe.

The Apostle Thaddeus, who was martyred by decapitation at the hand of the same king a few days later, had secretly buried Sandoukht's remains. Both the apostle's and the first saint's relics were discovered by means of a divine vision near the field of Shavarshan by a monk name Giragos, at some time in the 4th or early 5th century.

Starting from the first centuries, the participation of women in the life and mission of the Armenian Church as well has been important. We have had sisters and deaconesses participating in the social and charitable service of the church; we have had numerous women saints and martyrs, who have enriched the mission of faith of our church with their saintly life and witness, even at the cost of their lives. Armenian women have made their contribution to the spiritual and intellectual mission of the Armenian Church, whether it be through miniature painting, copying of manuscripts, translation or pedagogic work. Our first churches were named with feminine names: for example, St. Asdvadzadzin (Holy Mother of God), St. Gayane, St. Hripsime. Despite the generally oriental attitudes of our church with regard to women, Armenian women have never remained marginal in our life. Our church fathers have shown appreciation and solicitude toward women, dictated by their zeal of seeing the virtues of the Holy Virgin Mary in them.

(Excerpts from the Pontifical message of His Holiness Aram I, proclaiming the year 2010 as the “YEAR OF THE ARMENIAN WOMAN”)

ՀԻՆ ԵՒ ՆՈՐ ԱՂԱՆԴԱՒՈՐԱԿԱՆ ՇԱՐԺՈՒՄՆԵՐ

ՔՐԻՍՏՈՆ ՍԱՅԸՆ / CHRISTIAN SCIENCE

Վարդապետական Տեսութիւն Քրիսչըն Սայընս Աղանդի

1.- Ֆիզիքական աշխարհի չգոյութիւնը կամ խարկանք ըլլալը:

Ըստ Քրիսչըն Սայընսի ուսուցումներուն, զգայարաններուն Փիզիքական աշխարհի մասին մեզի հայրայրած ծանօթութիւններն ու տեղեկութիւնները թերի եւ անվտահելի են, մանաւանդ երբ անոնք անտեսանելի իրականութեանց մասին կ'արտայայտուին: Հետեւարար կ'եզրակացընեն, թէ հիւանդութիւններ ըստ ինքնան գոյութիւն չունին, քանի որ մարմին եւ նիւթ իրականութիւններ չեն: Նիւթ եւ միտք զիրար հակասող երեւոյք ըլլալով, չեն կրնար միաժամանակ գոյութիւն ունենալ: Այս տրամարանութեամբ կը ջանան հաստատել որ մեղք, հիւանդութիւն, մահ եւ Փիզիքական աշխարհ խարկանքներ են: Տես (Science and Health էջ 10):

Այս ցնորական տեսութիւնը նորութիւն մը չէ, անոր արմատները կ'երկարին հեթանոս ժամանակաշրջաններ, ինչպէս նաև արեւելեան կրօններ ուր՝ կը հաւատային եւ կը վարդապետէին թէ աշխարհ տառապանաց վայր է եւ մարմինը բոլոր չարեաց աղրիւր եւ հիւանդութեամբ ու մահուան պատճառ:

Մէյրի Պէյֆըրի աշխարհը առանց Քրիստոսի եւ քրիստոնէական հաւատքի, ան մեռաւ առանց Քրիստոսի աստուածութեան հաւատալու ու Աւետարանին հետեւելու: Քրիստոնէական վարդապետութիւնը, Քրիստոսի ուսուցումները չեն հակասեր կամ ժխտեր նիւթական աշխարհի գոյութիւնն ու իրականութիւնը, այլ նոյն ինքն մեր Տէրը Յիսուս կը հաստատէ թէ մեր մարմինը եւ մարմնական պահանջները անօթութիւն, ցաւ, քրտինք եւ յոգնութիւն իրականութիւններ են, որոնց փորձութիւնը ինք անձնապէս ունեցաւ, բացի մեղքէն: Մեր Տէրը կը հաւատար անօթութեան, ուստի հազարաւորներ կերակրեց.

կը հաւատար հիւանդութեանց՝ բազմապիսի ախտերէ վարակուած ախտաժէտներ բժշկեց. կը հաւատար մահուան, անոր համար մեռաւ, ապա մեռելներէն յարութիւն առաւ: Մինչ Քրիսչըն Սայընսի հետեւորդներ, կ'ուրանան Քրիստոսի մահը, ինչպէս նաև Անոր փիզիքական յարութիւնը: Եթէ մահ չկայ՝ պարզապէս յարութիւն ալ չկայ իրենց համար:

2.- Աստուծոյ Զգոյութիւնը

Ըստ Քրիսչըն Սայընսի, Աստուծոյ քնութիւնը զոր ներկայացուած է Մէյրի Պէյֆըր էտոտի Science and Health գիրքին, 113-115, 169, 302, 466, 517, 583, 5 եւ 9 էջերուն մէջ, Աստուած ամէն բանի մէջ է եւ ամէն բան Աստուած է: Աստուած երկնային միտք ու սրբազն սկրզբունք է: Աստուծոյ մասին անոնց այս մեկնութիւնը, Քրիստոնէական ուսուցումներուն անյարիր, անորոշ ու տարտամ են եւ Աստուծոյ նկարագրին չհամապատասխանող են:

3.- Ա. Երրորդութեան Խորհուրդի Զգոյութիւնը

Ըստ Քրիսչըն Սայընսի, քրիստոնէութեան ըմբռնած երրորդութիւնը բազմաստուածութիւն կը նկատուի, անոր փոխարէն կ'ընդունին եւ կը դաւանին՝ Կեամբ-Ճշմարտութիւն եւ Սէրը որպէս երրորդութիւն: Անոնք կ'ուրանան Քրիստոսի կուսական ծնունդը, եւ կ'ըսեն թէ Յիսուս նիւթական մարմնի մէջ հասարակ արարած մըն էր եւ քնաւ Քրիստոս-Փրկիչը չէր: Հետեւարար ըստ Մէյրի Պէյֆըրի, Նազովեցի Յիսուս մահկանացու մարդ մըն էր, ծնած Մարիամ կոյսի հոգեւոր խորհուրդներէն որպէս գաղափարյաց յաւիտենական Քրիստոսին, որ որպէս գաղափար յաւիտենապէս գոյ է Աստուծոյ նով:

4.- Քրիստոսի մահուան, յարութեան եւ համարձաման մասին

Քրիսչըն Սայընս կ'ուրանայ Քրիստոսի Փիզիքական մահը ինչպէս նաև Անոր յարութիւնը, շեշտելով թէ այն ինչ որ զգայարաններուն մեռած ըլլալ կը թուի՝ կրնայ ողջ ըլլալ, այնպէս ինչպէս պատահեցաւ Յիսուսի պար-

գային: (Science and Health էջ 349, 330–351, 42–46, 584, 350): Իսկ Յիսուսի յարութիւնը կ'ըսեն, նիւթական վեհ գաղափարի մը կենդանի ու խօսուն խորհուրդն է, զոր Քրիստոս ժարողեց միայն որպէս գաղափար:

Հու թելադրելի է Քրիսչըն Սայընսի հետեւրդներուն, Յիսուսի ֆիզիֆական չարչարանքներուն, մահուան եւ յարութեան շուրջ կարդան աւետարանական հետեւեալ հատուածները (Մատթ. 16:21, 28:6–7, Յովհ. 19:31–32, Ա. Պետր. 1:3, Գործ. 2:23–24, 32, Ա. Կորնթ. 15: 3–4, Մարկ. 16: 6–14, Ղուկ. 24:34–49, Հոռվմ. 8:34, Ա. Կորնթ. 15:3–5, 12, 15–20):

Անոնք կ'ուրանան նաեւ Քրիստոսի խաչին վրայ մեղաց թողութեան եւ մարդոց փրկութեան համար թափած արեան ժաւչարար զօրութեան խորհուրդը: (Science and Health էջ 22–25, 329–330): Սակայն Աւետարանը նիշդ ասոր հակառակը կ'ուսուցանէ եւ կը պատգամէ, ուր կը կարդանք.

«Աստուծոյ արդար եւ անարատ Որդուն Յիսուսի արիւնը կը սրբէ մեզ ամէն մեղք» (Ա. Յովհ. 1:7):

Յիսուս բաժակը առնելով ըսաւ. «Բոլորդ խմեցէ՞՛ ասկէ. ասիկա իմ արիւնս է, որով Աստուծոյ հետ նոր ուխտ կը կննուի եւ որ շատերու համար կը թափուի՝ իրենց մեղքերու թողութեան համար» (Մատթ. 26: 28:):

«Արդարեւ, Անով փրկուեցանք եւ Անոր արիւնով մեր մեղքերուն թողութիւն գտամք» (Եփես. 1:7):

«Արդարեւ, յաւիտենական Հոգիին միջոցաւ Քրիստոս իմքիմքը որպէս անարատ զոհ Աստուծոյ մատուցանեց, որպէսզի իր արիւնով մարքէ ձեր խղճմտանքը մեռելական զործերէ, եւ դուք կարենաք կենդանի Աստուածը պաշտել» (Եբր. 9:14):

«Ամիկա մեզ սիրեց եւ իր արիւնով մեր մեղքերուն շղթաները փշրեց» (Յայտ. 1:5):

«Որովհետեւ Աստուած մեզի համար մեղքի պատարագ ըրաւ Քրիստոսը, Ան՝ որ բնաւ մեղք չէր զործած, որպէսզի մեմն Անոր միհանալով արդարանանք Աստուծոյ համար» (Բ.Կորնթ. 5:21):

Քրիսչըն Սայընսի հետեւրդներ՝ կ'ուրանան Քրիստոսի մարմնով համբարանումը եւ Անոր Երկրորդ Գալուստը ու վերջին Դատաստանը, եւ կը ջանան փաստարկել թէ յաւիտենական եւ անտեսանելի, անըմբոնելի Քրիստոսը տեսանելի Յիսուսի մարմինով որպէս ուրուական երեւցաւ աշակերտներուն, իսկ Անոր համբարանումով՝ նիւթական Յիսուսի ըմբոնումը անհետացաւ, աննիւթականացաւ, եւ մարդոց մտֆի ու ոգեկան գիտակցութեան մեջ միայն յաւիտենական Քրիստոսը որպէս յիշողութիւն մնաց (Science and Health էջ 334, 339): Հետեւարար կ'եզրակացնեն, Յիսուս նշարիտ Քրիստոսը չէ, այլ երբայական հասարակ անուն մը: Նոյն անդ էջ 473:

5.– Մեղքի եւ Աղօթքի մասին

Մէյրի Պէյքը Էտափի տեսութեամբ մեղք գյութիւն չունի. մեղքը պարզ սխալ մըն է, մահկանացու մտֆին պատրանքը, որուն համար խոստովանութիւն, զղում, ներում եւ բաւութիւն անհրաժեշտ չեն: Ուստի անոնք, աստուածային նախասահմանումով աշխարհ առափուած Աստուածորդի Քրիստոսի մեղաց բաւութեան եւ իրագործած փրկագործութեան խորհուրդը կը մերժեն: Մինչ Աստուածաշունչը մեզի կը յիշեցնէ թէ Քրիստոս խաչին մահուամբ մեր մեղքերը բաւեց, մեզ Աստուծոյ հետ հաշտեցուց եւ յաւիտենական կեանի երաշխիքը տուաւ:

Քրիստոնէական հասկացողութեամբ եւ աւետարանական ըմբոնումով Քրիսչըն Սայընս աղանդը աղօթքի եւ անոր ներուծ զօրութեան չի հաւատար: «Երկնային ականջը լսողական ջիդ չունի» կ'ըսեն: Աղօթքը անարժէք է ու անազդեցիկ, ո՛չ կրնայ զԱստուած փոխել եւ ոչ ալ Անոր ծրագիրները յետաճգել, ուստի ինչո՞ւ աղօթել: (Science and Health, pp. 16–17, 311):

6.– Սատանայ, դժոխք, հրեշտակներ

Ըստ Քրիսչըն Սայընսի վարդապետութեան, գյութիւն չունին Սատանայ, դժոխք եւ հրեշտակներ: Սատանան կ'ըսեն, «գյութիւն չունի, բամի որ ամ ոչ սխալ եւ ոչ ալ մարմնա-

կամ էակ եւ կամ թէ միտք մըն է: Եթէ Աստուած քարի է, Սատանան՝ գոյութիւն չունեցող անիրականութիւն է» նոյն անդ, էջ 266:

Նմանապէս այն վարկածը, որ դժոխքը անսպառ ու անշէջ կրակ է, պարզապէս երեւակայածին պատրանի ու ենթադրութիւն է:

Հակառակ Աստուածաշունչի հրեշտակներու գոյութեան հաւաստումներուն եւ Ս. Գրային վկայութեանց, անոնք կ'ուրանան հրեշտակներու գոյութիւնը, եւ Աստուածաշունչ մատեանի սրբազն հեղինակութիւնը կասկածի տակ կ'առնեն:

Էտտիականութիւնը կամ Քրիսչն Սայընս մոլար այս վարդապետութիւնը ուրանալով հիւանդութեանց գոյութիւնը եւ մահացու ժահերու իրականութիւնը, իր ցնդարանութիւններով եւ չնաշխարհիկ, ցնորական յայտնութիւններով եւ մեկնարանութիւններով, ներկայ բժշկական գիտերու եւ դարմանումի գիտական միջոցները, եղանակներն ու բարիքները կը մերժէ որովհետեւ, ըստ այս աղանդին՝ հիւանդութիւնները երեւակայածին են ու գոյութիւն չունին: Ասոր որպէս հետեւանք բազմաթիւ մանուկներ, պատամիներ ինչպէս նաև չափահասներ անմեղ զոհերը եղած են մոլորեցուցիչ այս աղանդին (Science and Health pp. 145-146, 161-162, 165, 169, 176, 203):

Աստուածաշունչը ստապատիր այս վարդապետութեան հիմքերը կը ոմբահարէ, նախ զգուշացնելով հաւատացեալը՝ անոր ծուղակը չինալ, ապա Ս. Գրային աստուածահաստատ հատուածներով եւ փաստերով կը հարուածէ:

«Զգոյշ եղէ՞, որ ոեւէ մէկը ձեր միտքը չգրաւէ իմաստափական տեսութիւններով եւ խարերայական սին խօսեներով, որոնք մարդկային աւանդութիւններու եւ բնութեան ուժերուն վրայ կը հիմնուին եւ ո՛չ թէ Յիսուս Քրիստոսի նշանիտ վարդապետութեան վրայ» (Կողոսացիս 2:8):

«Միրելինե՛ր, մի՛ հաւատա՞մ ամէն մարդու՝ որ կ'ըսէ թէ Աստուածոյ Հոգին ունի: Փորձեցէ՛ք, զանոնի, զիտնալու համար՝ թէ իրապէս Աստուածոյ Հոգին կը խօսին. որովհետեւ բազմաթիւ սուս մարգարէներ երեւան ելած են աշխարհի

մէջ: Հետեւեալ ձեւով կրնա՞մ նանշնալ Աստուածոյ Հոգինվ խօսողները. Ով որ կը խոստովանի թէ Յիսուս Քրիստոս աշխարհ գալով իրապէս մարդացաւ՝ անիկա Աստուածոյ Հոգին է որ կը խօսի: Իսկ ով որ չի՛ խոստովանիր թէ Յիսուս Քրիստոս աշխարհ գալով մարդացաւ՝ անիկա Աստուածոյ Հոգին չէ՝ որ կը խօսի, այլ ներին՝ Քրիստոսի հակառակորդին դրդումովը» (Ա. Յովհաննես 4:1-3):

Անոնք տարօրինակօրէն հաւատք չեն ընծայեր աղօրքի ներգօր, հոգեկրթիչ եւ աստուածամերած կարեւորութեան, ո՛չ ալ կ'ընդունին մեղաց դատապարտութեան եւ յակիտենական դատաստանի, պատիժի ու վարձատրութեան Աւետարանի քրիստոնէական ուղղափառ ուսուցումները:

Ամենասուրբ Երրորդութեան, Քրիստոսի աստուածութեան, փրկագործութեան խորհուրդի, մարդկային բնութեան մեղանչականութեան, մեղաց բողութեան, աղօրքի անիրածեցութեան, շնորհի, վերջին դատաստանի, երկնից արքայութեան թէ քրիստոնէական Ուղղափառ Եկեղեցւոյ աստուածաշնչական հաստատումները՝ հաւատացեալը նշմարիտ հաւատքի յայտնատեսութեամբ կը զինեն, մերժելու եւ նզովելու Քրիսչն Սայընսի մոլար ու մոլորեցնող ուսուցումները, բարձրադադակ դաւանելու Քրիստոսվ յայտնեալ Լոյս Հաւատքը եւ առաքեալներու բարոգութեամբ ու վկայութեամբ բարոգուած, տարածուած ու հաստատուած քրիստոնէական Ուղղափառ Եկեղեցւոյ դաւանութիւնը:

(Ծարունակելի թիւ 12)

**Յաջորդիւ՝ Պատմական Տեսութիւն Միապաւան
Արդիականութիւն Աղանդի**

Միւտոն Ծ. Վրդ. Ազնիկեան

ԼՈՒՐԵՐ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻՆ

ՀԱՅ ԿՆՈՉ ՏԱՐՈՒԱՆ ԱՌԻԹՈՎ

ԴԱՍԱԽՈՍԱԿԱՆ ԶԵՌՆԱՐԿ՝ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻ ՅԱՐԿԻՆ ՏԱԿ

Նկատի ունենալով, որ Մեծի Տանն Կիլիկիյ Ս. Աքոնի գահակալ Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Արամ Ա. Կաքողիկոս 2010 տարին հոչակած է Հայ Կնոջ Տարի, Թեմիս մեջ նախատեսուած են շարք մը հանդիսութիւններ ու ձեռնարկներ, վեր առնելու համար Հայ Կնոջ դերն ու առաջնութիւնը՝ մեր ընտանեկան եւ ազգային-հասարակական կեանքերուն մեջ:

Այս ծիրին մեջ, Ազգային Առաջնորդարանի Տիկնանց Օժանդակ Մարմինը եւս ծրագրած է շարք մը ձեռնարկներ, որոնց բացումը տեղի ունեցաւ Հինգշաբթի, 28 Յունուարի կեսօրին, Ազգ. Առաջնորդարանի «Տիգրան եւ Զարուիի Տէր Ղազարեան» սրահին մեջ: Զեռնարկը դասախոսական հանդիպում մըն էր, որուն կ'ընկերանար նաեւ նաշկերոյք: Զեռնարկը կը վայելէր Թեմիս բարեխնամ Առաջնորդ Բարձր. Տ. Մուշեղ Արք. Մարտիրոսեանի հովանաւորութիւնն ու նախագահութիւնը: Ներկայ էին մօսաւորապէս 150 տիկիններ, ի շարս որոնց՝ մեր եկեղեցիներու տիկնանց միութեանց անդամներ ու ՀՕՄի ներկայացուցիչներ:

Սեղանի օրհնութիւնը կատարեց Առաջնորդ Սրբազն Հայր:

Ազգ. Առաջնորդարանի Տիկնանց Օժանդակ Մարմինին անունով, ողջոյնի խօսք արտասանեց Մարմինին ատենապետուիկին՝ Տիկին Մարիամ Կարապետեան, անդրադառնալով հանդիպումի առիթին ու մէջբերումներ ներկայացնելով Վեհափառ Հայրապետին պատգամէն:

Բանախոսն էր ծանօթ գրագէտ եւ մտաւորական Տիկին Սօնա Զեյթեան, նիւթուն են ալով «Հայ Կնոջ դե-

րը Հայ Կեանեֆին մեջ, անցեալին եւ այսօր»: Ան առաջին հերթին նկատել տուաւ, որ Վեհափառ Հայրապետին այս ու նմանօրինակ տարեկան պատգամներուն նպատակն է խորացնել ազգային գիտակցութիւնը ու բարձրացնել հաւամական մտածողութեան մակարդակը: Ան նշեց, որ Հայ Կնոջ Տարուան առիթով, անհրաժեշտ է վեր առնել հայ կնոջ դերակատարութիւնը ազգային տարբեր բնագաւառներու մեջ, ի մտի ունենալով դարաւոր այն իմաստութիւնը, ըստ որուն, առողջ հայրենիքի մը հիմքը կը կազմէ առողջ ընտանիքը, իսկ կինը գիխաւոր սիւնն է ընտանիքին ու անոր զօրութեան: Ան ներկաներուն ուշադրութեան յանձնեց մեր պատմութեան լուսաւոր ու մութ փուլերը, ուր հայ կինը անփոխարինելի դերակատարութիւն ունեցած է ազգային կեանքի ու հայրենիքի եւ ժողովուրդի պահպանման մեջ, սկսելով մեր ժողովուրդի նախարիստոնեական օրերէն, անցնելով յրիս տոննեացումին յաշորդած հանգրուաններէն եւ մեր ազգային զարթօնիք շրջանէն, հասնելով մեր ներկայ օրերը: Ան շեշտեց, որ հայ կինը իր կարեւոր բաժինը ունեցած է ազգային ինքնութեան պահպանման ու փոխանցման մեջ, դերակատար եղած է իրեւ ազգային ու բարյական դաստիարակ, անփոխարինելի եւ իւրայատուկ գործ տարած է ընկերային կամաւոր ծառայութեան դաշտերու մեջ, իր վաստակն ու եռանդը ի սպաս դնելով մեր ժողովուրդին, Հայրենիքին: Ան մասնաւորապէս յիշատակեց ՀՕՄի ծառայութիւնները, նշելով, որ ՀՕՄը այս տարի պիտի տօնակատարէ իր հիմնադրութեան 100րդ տարեդարձը:

Իր խօսքի վերջին բաժինով, Տիկին Ս. Զէյթեան կանգ առաւ շարք մը մարտահրաւերներու վրայ, որոնց դիմաց կը կանգնի Հայ Կինը: Ան յիշեցուց, որ Հայաստանի անդրանիկ հանրապետութեան օրով, հայ կնոջ արդար վարձատրութիւն մը եղաւ քուէարկելու իրաւունքը, ու մեր հայրենիքը եղաւ նման բայլ առնող աշխարհի առաջին պետութիւններէն: Խոկ 21րդ դարու սեմին, անոր վաստակը պիտի արժեւորուի՝ անոր մարդկային ու ազգային իրաւունքները շեշտելով: «21րդ դարու հայ կնոջ մարտահրաւերը, անձնական թէ ազգային մակարդակի վրայ, իրաւունքներու եւ պարտականութիւններու սկզբունքով առաջնորդուիլն է, ու իրբեւ բաղաժանի՝ ներդրում ունենալն է, միշտ նկատի ունենալով մեր ազգային ուխտը՝ առողջ ընտանիք, հզօր հայրենիք», եզրափակեց ան:

Դասախոսութեան աւարտին, ասմունքով ելոյթ ունեցաւ Ազգային Առաջնորդարանի Տիկնանց Միութան անդամներէն Տիկին Սալրի Սրութեան, արտասանելով Հայ Մօր նուրուած բանաստեղծութիւն մը:

Եզրափակիչ խօսքը արտասանեց Առաջնորդ Սրբազնը: Ան վեր առաւ մեր հաւաքական ու ազգային կեանքի մակարդակին բարձրացման մէջ հայ կնոջ վերապահուած դերը, ընդգծելով, որ անհատական վերելքները պէտք է նպաստեն հաւաքական վերելքին: Ան անդրադարձաւ հայ կնոջ այլազան առաքելութիւններուն՝ իրբեւ մայր, ընտանիքի սիւն, դաստիարակ եւ ազգապահպանման գործոն: Ան յիշեցուց, որ դարբերու ընթացքին ու մինչեւ այսօր, հայ կնոջ համար օրինակելի տիպար է

Աստուածամայրը, որ իր զոհարերութեամբ ու կենցաղով առաջնորդ մը կը հանդիսանայ մտածելակերպի ու ապրելակերպի: Առաջնորդ Սրբազնը նաև անդրադարձաւ արդարութեան գիտակցութեան հրամայականին, շեշտելով որ ինքնաբնադատութեան ու ինքնարբագրումի նամբով, պէտք է նպաստել ազգային գիտակցութեան ու բարոյական արժեքներու բարձրացման: Վերջապէս, Առաջնորդ Սրբազնը անհրաժեշտ նկատեց հեռու մնալ խորական մօտեցումէ եւ հայ կինը իրբեւ հաւասարի ու ամբողջական իրաւունքներով տեսնել մեր հասարակական կեանքին ու ընտանեկան յարկերուն մէջ:

YEAR OF THE ARMENIAN WOMAN KICKS OFF WITH A LITERARY LUNCHEON AT THE PRELACY

In response to the proclamation by H.H. Catholicos Aram I declaring 2010 the Year of the Armenian Woman, a number of events will take place within the Western Prelacy throughout the year to honor the role and contributions of the Armenian woman.

The celebration of the Year of the Armenian Woman kicked off on Thursday, January 28th, 2010, with a literary luncheon at the Prelacy “Dikran and Zarouie Der Ghazarian” Hall held under the auspices of H.E. Archbishop Moushegh Mardirossian, Prelate, and organized by the Ladies Auxiliary.

The hall was filled to capacity as nearly 150 women had gathered for the event. Following the invocation by the Prelate, Ladies Auxiliary Chair Mrs. Mariam Karapetian delivered the welcoming remarks, in which she spoke of the purpose of the gathering, which is the first in a series to be held throughout the year, and cited passages from the Pontifical message on the value of the Armenian woman.

The keynote speaker was renowned author and scholar Mrs. Sona Zeitlian, who presented the topic “The Role of the Armenian Woman in Armenian Life: Past and Present”.

Mrs. Zeitlian firstly noted that this and past proclamations by His Holiness serve to broaden our knowledge and foster our collective intellect as a community. She stressed that in honor of the Year of the Armenian Woman, it is imperative that proper recognition be given to Armenian women for their role as the pillars of our families, given that healthy families are the foundation of healthy and strong societies. She reflected on the monumental responsibilities Armenian women have taken on in our history, from pre-Christian times to the present-day, as defenders and promoters of our national identity, instillers of our religious and national values, and their contributions to our homeland and people through social service organizations such as the Armenian Relief Society which this year will be celebrating its centennial.

In conclusion, Mrs. Zeitlian touched upon challenges facing Armenian women. She reminded the guests that in the days of the First Republic of Armenia, women had the right to vote, which was not a widespread phenomenon for that time. In the 21st

century, the challenge for the Armenian woman is to lead a life cognizant of her rights and responsibilities, and of her input in society, all the while bearing in mind the all-important truth of a healthy family yields a strong society.

The cultural program included a recitation by Ladies Auxiliary member Mrs. Salpi Srourian of a poem dedicated to Armenian mothers.

The event concluded with the Prelate’s message. The Prelate first informed the guests that the Pontifical Message of the Year of the Armenian Woman will be read in Prelacy Churches on Sunday, February 21st. The Prelate exalted the invaluable contributions of Armenian women in our national life, and their multifaceted roles as mothers, pillars of our families, educators, nurturers, and preservers of our culture and traditions. He noted how centuries on, Armenian woman continue to look to the Holy Mother of God, and the sacrificial and virtuous life she lived, for inspiration and guidance. In conclusion, the Prelate stressed the great importance of the Armenian woman as an equal contributor to our collective lives and communities.

**ԱՌԱՋՆՈՐԴ ՄՐԲԱՋԱՆԸ ԿԱՏԱՐԵՑ
ԱԶԳ. ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻ ԽՈՐՀՐԴԱՏԱՆ
ԲԱՑՈՒՄՆ ՈՒ ՕՐՃՆՈՒԹԻՒՆԸ**

Ինչպէս ծանօթէ, Ազգային Առաջնորդական հանձնաժողովը Ս. Տրդատ եւ Ս. Աշխեն մատրան մէջ, Թեմիս բարեխնամ Առաջնորդ Բարձր. Տ. Մուշեղ Արք. Մարտիրոսեանի տնօրինումով, իւրաքանչիւր ամսուան առաջին Շաբաթ երեկոյեան տեղի կ'ունենայ Ս. Պատարագ կամ եկեղեցական արարողութիւն, ի հոգեւոր սպասարկութիւն մեր նոր սերունդին ու հաւատացեալ ժողովուրդին:

Շաբաթ, 6 Փետրուարի երեկոյեան, Ս. Պատարագ մատուցուեցաւ Ազգ. Առաջնորդարանի մատրան մէջ: Ս. Պատարագը մատուցեց եւ բարողեց Հոգ. Տ. Պարբեւ Վրդ. Կիւլիւմեան: Ս. Պատարագին երգեցողութիւնը կատարեցին Ազգային Առաջնորդարանի «Լուսաւորիչ» Երիտասարդաց երգչախումբի անդամներ: Ներկայ էին Խորհրդատան բարերարները՝ Տէր եւ Տիկին Յովսէփ եւ Էլո Պոյանեան եւ ընտանիքի անդամները, ինչպէս նաև Առաջնորդ Սրբազն Հօր Նոր Տարուան եւ Ս. Ծննդեան ընթրիքի գլխաւոր հովանաւորները՝ Զափարեան եւ Հացպանեան ընտանիքները:

Ս. Պատարագէն ետք, տեղի ունեցաւ Մատրան կողքին գտնուող Խորհրդատան բացումն ու օրհնութիւնը, ձեռամբ՝ Առաջնորդ Սրբազնին: Առաջնորդ Սրբազնը վեր առար բարերարին՝ Տիար Յովսէփ Պոյանեանի նուիրեալ ծառայութիւնները Ազգ. Առաջնորդարանին:

ու մեր եկեղեցիներուն. արդարեւ, Տիար Յ. Պոյանեան անդամ է Ազգ. Առաջնորդարանի Շէնքի Յաձնախումբին, անոր ծառայութիւնները ի սպաս դրուած են նաև Փասատինայի Ս. Սարգիս եկեղեցւոյ ու Մոնթեպելլոյի Ս. Խաչ Մայր Տաճարին: Անոր նուիրաբերումը տարածուած է նմանապէս հայկական միութիւններու:

Յաւարտ Ս. Պատարագի, հոգեհանգստան պաշտօն կատարուեցաւ ի յիշատակ Պոյանեան, Զափարեան եւ Հացպանեան ընտանիքներու ծնողներուն եւ հանգուցեալ հարազատներուն:

**PRELATE CONDUCTS
OPENING CEREMONY AND BLESSING
OF THE PRELACY VESTRY**

On the evening of Saturday, February 6th, 2010, Divine Liturgy was celebrated at the Prelacy “St. Dertad and St. Ashkhen” Chapel. Divine Liturgy or evening services take place at the Chapel on the first Saturday of each month.

Divine Liturgy was celebrated by Very Rev. Fr. Barthev Gulumian. The “Lousavorich” youth choir participated in the Liturgy.

Following the service, the Prelate conducted the opening and blessing of the Vestry located adjacent to the Chapel. Vestry sponsors Mr. and Mrs. Hovsep and Elo Boyajian and family members were present for the ceremony. Also in attendance were this year's Christmas Dinner sponsors, the Jabarian and Hasbanian families.

The Prelate spoke highly of the Mr. Boyajian's many years of service to the Armenian Church and community, which includes his contributions as a member of the Prelacy Building Committee as well as to St. Sarkis Church of Pasadena and Holy Cross Cathedral of Montebello.

Requiem for the souls of departed Boyajian, Jabarian, and Hasbanian family members was offered prior to the ceremony.

ՀՈԳԵՒՈՐԱԿԱՆԱՑ ՀԱՄԱԳՈՒՄԱՐ ԵՒ Ս. ՊԱՏԱՐԱԳ Ս. ՂԵՂԻՌԴԵԱՆՑ ՏՕՆԻՆ ԱՌԻԹՈՎ

Սրբոց Ղետնդեանց Քահանայից Տօնին, որ տօնն է նաև Հայ Քահանայութեան, Թեմիս քարեջան Առաջնորդ Բարձր. Տ. Մուշեղ Արք. Մարտիրոսեանի նախագահութեամբ եւ մասնակցութեամբ Թեմիս միաբան հայրերուն եւ Քահանայից դասուն, այս տարի հոգեւորականաց համագումարը տեղի ունեցաւ Երեքարքի, 9 Փետրուար 2010-ին, Ազգ. Առաջնորդարանէ ներս: Համագումարին հիւրաքար ներկայ էր նաև Ս. Արռողյու երեց միաբաններէն՝ Գերշ. Տ. Եփրեմ Արք. Թապագեան:

Համագումարը ընդգրկեց առաւտեան ժամերգութիւն, նախատօնակ եւ հոգեւոր խորհրդանութիւն, նիւթ ունենալով Բ. Թեսաղոնիկեցիս 3-րդ գլուխը, ուր յորդոր կը տրուի

աղօթելու եւ աշխատելու, ինչպէս նաև բահանայութեան պաշտօնը լուսարձակի տակ կ'առնուի:

Սան Ֆրանսիսկոյի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ Հոգեւոր Հովհաննես Վաղինակ Վրդ. Մելոյեան, խօսեցաւ «Քահանայական Կոչում»ի նիւթին շուրջ: Հայր Սուրբը կարեւոր ուրբ կէտեր նշեց, վեր բերելով Գրիստոսի օրինակով նշմարիտ հովհաննես կոչումին, նկարագրին եւ առաքելութեան հետ առնչուող էական յատկանիշները:

Համագումարը ընդհանրապէս զբաղեցաւ Քահանայական պաշտօնի եւ առաքելութեան վերաբերեամբ հրամայականներով, ինքնառնելութեան անկեղծ փորձերով լուսարձակի տակ առաւ հովուական, ծիսականարարողական թէ վարչական պատասխանաւորութեանց եւ պարտականութիւններու հոգեւոր դաստիարակչական բնագաւառները:

Նկատի ունենալով որ 2010 տարին Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Արամ Ա. Կաքողիկոսի կողմէ հոչակուած է «Հայ Կնոջ Տարի», համագումարը այդ ուղղութեամբ համապատասխան ժողովը դադարին ու դաստիարակչական բնոյրի ծրագիրներ մշակեց, թելադրելով ծիսական շրջաններու Հովհաններուն, որ յատկապէս Մեծ Պահոց շրջանին, անդրադառնան սուրբ գրային տիպարներու, ինչպէս նաև Վարք Արքոցի սրբուհիներուն կեաննին, եւ տարուան ընթացքին կազմակերպեն լսարանային եւ դասախոսական դաստիարակչական բնոյրով երեկոյթներ:

Երեկոյեան Կլենտէլի Ա. Աստուածածին եկեղեցոյ մէջ, Ս. Ղետնդեանց Քահանայից նըւիրուած Սուրբ եւ Ամմահ Պատարագ մատուցւեաւ: Պատարագեց եւ յաւուր պատշաճի բարողեց, Հոգ. Տ. Վաղինակ Վրդ. Մելոյեան:

Յաւարտ Ա. Պատարագին, հանդիսապետութեամբ Առաջնորդ Սրբազն Հօր, հոգեհանգիստ կատարուեցաւ Հիւս. Ամերիկայի մէջ ծառայած հոգելոյս եկեղեցականներու ու Արեւմբտեան մեր Թեմին ծառայած ու այժմ հանգուցեալ բոլոր եկեղեցականներու հոգւոց խաղաղութեան եւ լուսաւորութեան համար:

Սրբոց Ղետնդեանց ժահանայից տօնը եզրափակուեցաւ Ա. Վարդանանց եւ Ղետնդեանց նուիրուած հայրենասիրական երգերու երգեցողութեամբ, որուն իրենց մասնակցութիւնը բերին դպրաց դասն ու հաւատացեալ ժողովուրդը:

CLERGY CONFERENCE AND DIVINE LITURGY ON THE FEAST OF STS. GHEVONTIANK

The annual clergy conference on the occasion of Sts. Ghevontiank took place on Tuesday, February 9th, at the Prelacy “Dikran and Zarouhie Der Ghazarian” Hall, presided over by H.E. Archbishop Moushegh Mardirossian, Prelate, and with the participation of the clergy order. Former Prelate H.E.

Archbishop Yeprem Tabakian also participated.

The day began with morning services at the Chapel, followed by lectures and spiritual meditations. Speaking on the topic “The Calling of Clergy”, Pastor of St. Gregory Church of San Francisco Very Rev. Fr. Vaghinag Meloian lectured on the characteristics of being a good shepherd in the example of Jesus Christ.

The conference discussions largely focused on the responsibilities and mission of clergy members, from pastoral duties to administrative.

In celebration of the “Year of the Armenian Woman” proclaimed by H.H. Catholicos Aram I, a number of educational and cultural events were drafted and clergy members were encouraged to organize events in their local parishes exalting the lives and virtues of women in the Bible and our saints.

In the evening, Divine Liturgy was celebrated at St. Mary’s Church in Glendale. The celebrant was Very Rev. Fr. Vaghinag Meloian.

At the conclusion of the service, the Prelate presided over requiem for departed clergy members. The evening concluded with the singing of songs dedicated to the Feasts of Sts. Ghevontiank and Vartanank.

ՀԱՆԳԻՄ

Տ. ԱՆՈՒՇԱԽԱՆ Ա. ՔՃՆՅ. ԱՐԹԻՆԵԱՆԻ ԵՒ Տ. ՎԱԶԵ Ա. ՔՃՆՅ. ՆԱԳԳԱՇԵԱՆԻ

Թեմիս բարեցան Առաջնորդ Բարձր. Տ. Մուշեղ Արք. Մարտիրոսեան, Հոգեւորականաց Դասը, Կրօնական Ժողովը եւ Ազգային Վարչութիւնը խոր ցաւով իմացան Հայց. Առաժելական եկեղեցւոյ ու մեր Թեմի բազմավաստակ հոգեւորականներէն՝ Արք. Տ. Անուշանան Ա. Քհնյ. Արքինեանի եւ Արք. Տ. Վաչէ Աւ. Քհնյ. Նազգաշեանի վախճանման տիուր լուրը, որ պատահեցաւ Չորեքշաբթի, 13 Յունուար եւ Երկուշաբթի, 8 Փետրուար 2010ին, յետ երկարատեւ հիւանդութեան:

Վախճանեալ Քահանայ Հայրերը շուրջ 50 տարիներու նուիրեալ ծառայութիւն ունեցած են մեր եկեղեցւոյ ու ժողովուրդին:

IN MEMORIAM ARCHPRIEST FR. ANOUSHAVAN ARTINIAN

It is with deep sorrow that H.E. Archbishop Moushegh Mardirossian, Prelate, clergy, and the Religious and Executive Councils learned of the passing of Archpriest Fr. Anoushavan Artinian and Archpriest Fr. Vatche Naccashian which occurred on Wednesday, January 13th, and February 8th, 2010, following a long illness.

They served nearly 50 years the Armenian Church and the people faithfully.

ԱՍՏՈՒԾՈՅ ԱՆՈՒՆՆԵՐԸ

Աստուած՝ սկզբնաղբիւրը կեանքի եւ ամէն գոյութեանց: Անոր էութիւնը մեր մարդկային մտի հասղութենէն վեր է ու աննկարագրելի: Անոր տրուած յատկանիշներն ու ստորոգելիները բազմազան, սակայն մենք պիտի զանանք բաւարարուիլ Աստուածաշունչ մատեանին մէջ Աստուծոյ տրուած եւ վերագրուած անուններուն եւ անոնց իմաստներուն, այսպէս.

1.- Եղօհիմ՝ կը նշանակէ Ստեղծող, Արարող (Ծննդոց) 1:1

2.- Եհովա՝ կը նշանակէ Տէր Աստուած, Հայր Ամենակալ (Ծննդոց 2:7)

3.- Ել Շատուայ՝ կը նշանակէ Ամենակարող Աստուած (Ծննդոց 7:1)

4.- Ատոնմայ՝ կը նշանակէ Տէր (Ծննդոց 18:3)

5.- Եհովա Յիրէ՝ կը նշանակէ Տէրը կը հոգայ (Ծննդոց 22:14)

6.- Եհովա-Տէր-Հզօր՝ կը նշանակէ Ես եմ Տէրը որ կը բուժեմ (Ելից 15:26)

7.- Եհովա-Նիսի՝ կը նշանակէ Տէր Աստուած իմ յաղութիւնս է (Ելից 17:15)

8.- Եհովա-Տէր-Արրութեամ՝ կը նշանակէ սրբացնող Տէր Աստուած (Ղեւտացիս 20:7-8)

9.- Եհովա-Տէր-Արդարութեամ՝ կը նշանակէ արդարահատոյց Տէր Աստուած (Երեմիա 23:5-6)

10.- Եհովա-Շալում՝ կը նշանակէ Խաղաղութեան Աստուած (Դատաւորաց 6:24)

11.- Եհովա-Ռոհի՝ կը նշանակէ Տէր Աստուած իմ Հովիւս (Սաղմոս 23:1)

12.- Եհովա-Շամա՝ կը նշանակէ Տէր Աստուած միշտ հոն է, միշտ ներկայ է (Եզեկիլ 48:35)

13.- Ես եմ Տէրը՝ կը նշանակէ Ես եմ ա'ն, որ է, միշտ կամ, գոյ եմ (Ելից 3:14)

**ՏԵԱՌՆԾԴՆԱՌԱՋԻ ՆԱԽԱՏՕՆԱԿԻ
ԱՐԱՐՈՂՈՒԹԻՒՆ
ԵՒ ԱԻՍՆԴԱԿԱՆ ԽԱՐՈՅՆ**

Արարողութենէն ետք, եկեղեցւոյ շրջափակին մէջ տեղի ունեցաւ խարոյկի հրավառման աւանդական արարողութիւնը:

**Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ՍԿԱՌԻՑՆԵՐՈՒՆ ԵՒ ՀԱԵՄ-Ի
ՆԵՐՎԱՅԱՑՈՒՑԻՉՆԵՐՈՒՆ ՀԵՏ**

Մեր Թեմի գեղեցիկ աւանդութիւններէն է այն, որ Տեառնընդառաջի արարողութիւններէն ետք, Հ.Մ.Ը.Մ.ի սկառուներու խմբապետներն ու ներկայացուցիչներ ընթրիֆի սեղանի շուրջ սեղանակից ըլլան Առաջնորդ Սրբազնին ու ներկայացուցչական այլ անձնաւորութիւններու:

Հետեւաբար, եկեղեցական արարողութիւններէն եւ խարոյկահանդէսէն ետք, հաւաքական ընթրիֆը տեղի ունեցաւ Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ «Արմենակ Տէր Պետրոսեան» սրահին մէջ: Ընթրիֆին մասնակցեցան եւ սրտի խօսք արտասանեցին Հ.Մ.Ը.Մ.ի պատասխանատու խմբապետներն ու մեր եկեղեցիններու երիտասարդական միութեանց անդամնները:

Շաքար, 13 Փետրուարի երեկոյեան, ժամը 6ին, Տեառնընդառաջի նախառօն ականակի ժողովուն ժամերգութեամբ տօնախմբութեամբ ու աւանդական խարոյկով:

Թեմիս բարեխնամ Առաջնորդ Բարձր. S. Մուշեղ Արք. Մարտիրոսեանի, Կլենտէլի Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ մէջ տեղի ունեցաւ նախատօնակի ժամերգութիւն, որուն ընթացքին, քահանայ հայրեր կատարեցին մանուկներու Աստուծոյ Ս. Սեղանին ընծայաբերման արարողութիւնը:

EVENING SERVICE AND TRADITIONAL BONFIRE ON THE EVE OF THE PRESENTATION OF OUR LORD TO THE TEMPLE

On Sunday, February 14th, 2010, the Armenian Church celebrated the Presentation of our Lord to the Temple and the Eve of Great Lent.

Each year on the eve of the Feast, evening services take place in Prelacy Churches followed by the lighting of the traditional bonfire.

On Saturday, February 13th, at 6:00 p.m., H.E. Archbishop Moushegh Mardirossian, Prelate, presided over services at St. Mary's Church in Glendale.

In keeping with tradition, Homenetmen scouts and representatives, as well as members of the Armenian Church Youth Association, attended to church services and participated to a dinner with the Prelate at "Armenak Der Bedrossian" Hall.

**ԱԶԳ. ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻ ԸՆՏԱՆԻՔԸ
ԲՈՒՆ ԲԱՐԵԿԵՆԴԱՆԸ ՏՕՆԵՑ
ՏՈՀՄԻԿ ԵՒ ԽԱՆԴԱՎԱՌ ՄԹՆՈԼՈՐՏԻ ՄԵջ**

Բուն Բարեկենդանը Հայց. Առաքելական Եկեղեցոյ տօնացոյցին մէջ, ու հայ ժողովուրդի ազգային Եկեղեցական կեանքէն ներս, իւրայսուկ տօն մըն է եւ կը նշուի Մեծ Պահոց նախօրեակին: Բարեկենդանը ուրախութեան, խրախնանքի, տոհմիկ մքնոլորտի, նոյն եւ առատ ուտելիքներ ըմբուժնելու եւ զուարեանալու ժամանակաշրջան ըլլալով՝ տօնախմբողներուն առիթ կ'ընծայէ տաղանդներ ցուցադրելու, խաղեր եւ մրցումներ կազմակերպելու: Այս բոլորը ժամանակին տեղի կ'ունենային ընկերային հանելի մքնոլորտի մէջ, հաւաքական հանդիսութիւններով եւ զուարքանիթ միջոցառումներով:

Արեւմտեան մեր Թեմի տարիներու աւանդութեան համաձայն, այս տարի եւս, Բուն Բարեկենդանի տօնին առիթով կազմակերպուած էր խրախնանական ձեռնարկ մը, հովանաւորութեամբ եւ ներկայութեամբ Թեմիս բարեխնամ Առաջնորդ Սրբազն Հօր՝ Բարձր. Տ. Մուշեղ Արք. Մարտիրոսեանի եւ նախաձեռնութեամբ Ազգ. Առաջնորդարանի Կիրակնօրեայ Դպրոցներու Վարիչ Մարմինին եւ Ծնողական Յանձնախումբին:

Բուն Բարեկենդանի ձեռնարկը տեղի ունեցաւ Կիրակի, 14 Փետրուար 2010ին, Կլեն-

ՀՈԳԵՒՈՐ ՀԱՆԵԼՈՒԿՆԵՐ Հին Կտակարան

- 1.- Թիգ մը հող չկայ երկնի տակ անհուն,
- Բայց արդարն ունի ապաստան ու տուն: (Նյեան Տապան)
- 2.- Լրաբերն եկաւ, որ լեզու չունէր նամակ մը բերաւ, որ գիր չունէր: (Աղաւնին ու ձիթենիի նիւղը)

Սրբազնը, որպէսզի
ուղղէ իր պատգամը:

Ա. ռ ա զ ն ո ր դ
Սրբազնը գնահատեց
տարուած աշխատանքն
ու ներկայութիւնը հո-
գաբարձական, երես-
փոխանական կազմե-
րու ներկայացուցիչ-
ներուն, տիկնանց եւ
կիրակնօրեայ դպրոց-
ներու ուսուցչական
կազմերուն, աշակերտութեան, ծնողներուն, բա-
րերարներուն ու բոլոր ներկաներուն, որոնք կը
գօրակցին Ազգ. Առաջնորդարանիս ու մաս-
նակից կ'ըլլան նմանօրինակ ձեռնարկներու
յաջողութեան: Աճ բարձր գնահատեց Ազգ.
Առաջնորդարանի Կիրակնօրեայ Դպրոցներու
վարիչ Մարմինի պատասխանատու Հայր Միւ-
նոնը եւ ատենապետ Տիար Յակոր Զաղաց-
պանեանը, ծնողական յանձնախումբը եւ հիւր-
ընկալ Ա. Աստուածածին եկեղեցւոյ հովիներն
ու հոգաբարձուները, ինչպէս նաև բոլոր եկե-
ղեցիներու հոգաբարձական կազմերը, որոնք
ամեն առքի նիւթապէս եւ բարոյապէս գօրա-
վիզ կը կանգնին կիրակնօրեայ դպրոցներու
ծրագիրներուն եւ աշխատանքներուն:

տէլի Ա. Աստուածածին եկեղեցւոյ «Արմենակ
Տէր Պետրոսեան» սրահին մէջ: Մասնակից եղան
աւելի քան 300 հանդիսականներ: Ներկայ էին
Թեմիս հոգեւորականաց դասու անդամներ, հո-
գաբարձական եւ երեսփոխանական ժողովի
անդամներ, ծխական շրջաններու տիկնանց,
երիտասարդաց, դպրաց դասերու եւ կիրակ-
նօրեայ վարժարաններու ուսուցչական եւ աշա-
կերտական կազմեր եւ ծնողներ:

Հանդիսավար Տիկին Անի Մարապեանի
բարի գալուստի խօսքն ետք, միասնաբար
երգուեցաւ Տէրունական աղօրք՝ «Հայր Մեր»ը:
Կիրակնօրեայ դպրոցի աշակերտներ երգեցին
Կիրակնօրեայ դպրոցներու բայլերգը եւ կատա-
րեցին Կիրակնօրեայ դպրոցներու «աշակերտա-
կան ուխտ»ը: Առաջնորդութեամբ ուսուցիչ-
ներու, կիրակնօրեայ դպրոցներու աշակերտա-
կան կազմեր հանդիս եկան Բարեկենդանի տօ-
նին նուիրուած երգերով, արտասանութեամբ եւ
թատերական ներկայացումով: Կիրակնօրեայ
Դպրոցներու Վարիչ Մարմինին անունով բարի
գալուստի խօսք արտասանեց Գերապ. Տ. Միւռոն
Ռ. Վրդ. Ազնիկեան, եւ հրաւիրեց Առաջնորդ

Ապա Առաջնորդ Սրբազնը վեր առաւ
Բարեկենդանի հոգեւոր իմաստը, շեշտելով
մարդուն մէջ աստուածային պատկերին անա-
ղարտ պահպանութիւնը, ինչպէս նաև յիշեցնե-
լով, թէ «ազատութիւնը պէտք չէ չարաշահել
կամ շփորել սանձարձակութեամ եւ անօրինու-
թեան հետ, որ մարդս մարդկային իր արժանիք-
ներէն կը պարպէ»: Առաջնորդ Սրբազնը իր
խօսքը եղբակացուց ըսնով. «Բարեկենդանը
վերապրեցնելով նախամարդու դրախտային վի-
ճակը՝ մարդուն կը յիշեցնէ իր առավելութիւնն
ու կոչումը, այս աշխարհի վրայ երկրաւոր իր
դրախտը ստեղծելու: Վերադարձի նիգ մը՝ երկ-
նային, դրախտային այն երանական կեանիքն,

որմէ պատուիրազանցութեամբ արտախուեցաւ»:

Ապա Առաջնորդ Սրբազնը մաղթեց, որ յառաջիկայ շաբաթներուն պահեցողութեան դիմող հաւատացեալներուն ուխտը ընդունելի ըլլայ Աստուծոյ մօտ:

Յետ միջօրէն անցաւ նուագի եւ երգի զուարք մթնոլորտի մէջ: Նշան Զաղացպանեան ժողովրդային եւ հայրենասիրական ուրախ երգերով խանդավանց ներկաները:

Ընտանեկան տոհմիկ ու մտերմիկ մթնոլորտ վայելելէ ետք, ներկաները տուն վերադարձան հայկական աւանդական տօնախմբութեան մը մասնակցած ըլլալու հոգեկան գոհունակութեամբ:

WESTERN PRELACY PAREGENTAN CELEBRATION

The eve of Great Lent, or Paregantan, is traditionally a day of joyous celebration when festive gatherings and feasts take place filled with merriment and tradition.

The Prelacy family celebration of Paregantan took place on Sunday, February 14th, 2010, under the auspices of and with the presence of H.E. Archbishop Moushegh Mardirossian, Prelate. More than 300 guests attended the celebration, which was organized by the Sunday Schools' Directorate and Parent Committee and held at "Armenak Der Bedrossian" Hall of St. Mary's Church in Glendale.

The event began with welcoming remarks by Master of Ceremonies Mrs. Ani Marabian, followed by the collective singing of the Lord's Prayer and the singing of the Sunday School anthem by Sunday School students. Led by their teachers, the students then performed a series of songs, recitations, and a presentation dedicated to Paregantan.

Directorate head Very Rev. Fr. Muron Aznikian offered remarks on behalf of the committee and invited the Prelate to deliver his message. The Prelate applauded the efforts of the organizing committee in organizing this and similar events throughout the year, as well as the participants for their continuous support of the Prelacy's endeavors and undertakings. He commended Fr. Muron, Chairman Mr. Hagop Tchagasanian, the parent committee, the Pastors and Board of Trustees of the host church, as well as those of our all churches, for their constant support and encouragement of our Sunday Schools.

The Prelate also spoke on the spiritual meaning of Paregantan, stressing the importance of keeping God's image pure and holy in ourselves and not abusing the freedoms granted to us. Through the celebration of Paregantan we relive the blissful life of the first man when he was free and reveled in joy in God's presence, which serves as a reminder for us to turn our lives around to that ideal.

The celebration continued with a performance of traditional and popular songs by Nshan Chaghatsbanian.

**ԱԶԳ. ՖԵՌԱԶԵԱՆ ԵՐԿՐՈ. ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ
Ը. ԿԱՐԳԻ ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐԸ
ՈՒԽՏԻ ԵԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆ**

Վերջին տարիներուն, մեր Թեմի Ազգ. վարժարանները սկսած են զարգացնել բարի աւանդութիւն մը. տարուան ընթացքին, որոշ դասարաններ, ընկերակցութեամբ իրենց դաստիարակ ուսուցիչներու, կ'այցելեն Ազգային Առաջնորդարան, կը հիւրընկալուին Թեմիս բարեխնամ Առաջնորդ Բարձր. Տ. Մուշեղ Արք. Մարտիրոսեանի, միաբան հայրերու եւ պաշտօնէութեան կողմէ եւ աղօթքի պահէ մը ետք, իրենց ձիրքերով հանելի պահ մը կը բոլորեն «Ազգի Տան» յարկին տակ:

Այս ծիրին մէջ, Ազգ. Ֆերահեան Երկրո. վարժարանի Ը. կարգի աշակերտները Ուրբար, 26 Փետրուարի առաւոտուն այցելեցին ազգային Առաջնորդարան. զանոնի կ'առաջնորդէին իրենց դաստիարակներէն եւ ուսուցիչներէն՝ Տիկնայք Ազատուիի Ղազարեան, Սեղա Քիւրտեան եւ Պրն. Ռաֆֆի Յակոբեան:

Ազգ. Առաջնորդարան ժամանելով, աշակերտները կարգապահութեամբ ու լրջութեամբ ուղղուեցան «Ս. Տրդատ եւ Ս. Աշխէն» մատուռ. Առաջնորդ Սրբազնն ու Քրիստոնէական Դաստիարակութեան բաժանմունքի զոյգ վարիչները՝ Գերպ. Տ. Միւռոն Ռ. Վրդ. Ազնիկեան ու Հոգշ. Տ. Պարբեւ Վրդ. Կիւլիմեան դիմաւորեցին աշակերտները. տեղի ունեցաւ Արեւագալի կարճ

ժամերգութիւն, ապա, ըրին խոստովանանք ու Ս. Հաղորդութիւն ստացան Առաջնորդ Սրբազնի ձեռամբ:

Նախանաշի կարնատեւ դադարէ մը ետք, աշակերտները ծանօթացան Ազգ. Առաջնորդարանի բաժանմունքներուն, ապա, դահլիճին մէջ Առաջնորդ Սրբազնին ու հոգեւոր հայրերուն հետ ունեցան կարնատեւ հանդիպում մը, որուն ընթացքին անոնց որոշ ծանօթութիւններ տրուեցան Ազգ. Առաջնորդարանի յարկին ու հովանին տակ տարուող աշխատանքներուն մասին: Առաջնորդ Սրբազննը այս առիթով նաև իրենց յանձնեց յուշանուէրներ:

Աւելի ուշ, հիւրերն ու հիւրընկալները հաւաքուեցան «Տիգրան եւ Զարուհի Տէր Ղազարեան» սրահին մէջ, ուր աշակերտները ներկայացուցին խնամքով պատրաստուած գեղարւեստական յայտագիր մը, ցուցադրելով իրենց տաղանդներն ու հայ մշակոյթին հետ հաստատուած կապը. այս իրողութեանց արտայայտութիւններն էին արտասանութիւններ, կիրարի ու դաշնակի վրայ նուազներ եւ հայկական մենապար մը: Ցայտագիրը վարեցին նոյնինքն աշակերտները, որոնք գոհունակութիւն յայտնեցին այցելութեան ու հիւրընկալման մասին, նշելով, որ այս օրը իրենց համար ուխտագնացութեան օր է ու յիշատակելի պիտի մնայ իրենց հոգիներուն մէջ: Անոնք նաև գեղեցիկ նուէր մը պատրաստուած էին Առաջնորդ Սրբազնին համար, իրենց ձեռակերտը եղող նկար մը:

Գեղարւեստական յայտագիրի աւարտէն ետք, Հայր Պարբեւ աշակերտներուն խօսեցաւ քրիստոնէական ու քրիստոնէալյալի կեանքի մը արժանիքներուն ու բարիքներուն մասին, ապա նաև պատասխանեց աշակերտներուն հետաքրքրական հարցումներուն:

Հանդիպումին եզրափակիչ խօսքը արտասանեց Առաջնորդ Սրբազննը. ան նկատել տուաւ, որ այցելութիւնը կը զուգադիպի Մեծ Պահոց շրջանին, խօսեցաւ պահեցողութեան իմաստին ու բարիքներուն մասին եւ մաղթեց,

որ մեր բոլոր աշակերտները իրենց կեանքերը կերտեն իբրև հաւատացեալ քրիստոնեաներ ու մեր ազգային ժառանգութեանց հաւատարիմ հայորդիներ:

Աւելի բան երկու ժամ տեւած այցելութիւնը վերջ գտաւ «Կիլիկիա» եւ «Մեր Հայրենիք» երգերով: Մեկնումէն առաջ, աշակերտներն ու դաստիարակները Առաջնորդ Սրբազնին ու հոգեւոր հայրերուն հետ յիշատակի լուսանկար մը ունեցան Ազգ. Առաջնորդարանի մուտքին:

FERRAHIAN SCHOOL 8TH GRADE STUDENTS VISIT THE PRELACY

On the morning of Friday, February 26th, 2010, Ferrahian School eighth grade students visited the Prelacy, accompanied by teachers Azadouhi Ghazarian, Seza Kurdian, and Rafi Hagopian.

Upon their arrival the students were escorted to the “St. Dertad and St. Ashkhen” Chapel where the H.E. Archbishop Moushegh Mardirossian, Prelat, led a prayer service and offered Holy Communion. Very Rev. Fathers Muron Aznikian and Barthev Gulumian participated in the service as well.

The students then headed to the “Dikran and Zarouhie Der Ghazarian” Hall for breakfast, followed by a tour of the headquarters during which they were familiarized with the departments and endeavors of the Prelacy. The students also had the opportunity to meet with the Prelate, during which he presented them with mementos.

The students returned to the hall where they performed a cultural program they had prepared consisting of recitations, guitar and piano performances, and dance. The students expressed their thanks and appreciation for the warm welcome and presented the Prelate with a gift they had prepared for this occasion.

Very Rev. Fr. Barthev Gulumian then spoke to them on the principles of our faith and answered the students' questions.

In his message delivered to the students, the Prelate noted that their visit coincides with Great Lent, and accordingly spoke to them on the meaning and purpose of keeping Lent.

The visit concluded with the collecting singing of the Cilician and National anthems.

- ՀԵՏԵՒԵՑ'Ք «ՀՈՐԻԶՈՆ» ՊԱՏԿԵՐԱՍՓԻՒՐԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻ «ԵԿԵՂԵՑԻՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ» ՇԱԲԱԹԱԿԱՆ ՅԱՅՏԱԳՐԻՆ, ՈՒՐ ԱՄԷՆ ԿԻՐԱԿԻ ԱՌԱԽՈՏԵԱՆ ԺԱՄ 9:00-10:00, ՄԵՐ ՀԱՆԴԻՍԱՏԵՄՆԵՐՈՒՆ ԿԸ ՓՈԽԱՆՑՈՒԻՆ ՀՈԳԵՒՈՐ ՊԱՏԳԱՄ-ՔԱՐՈՉՆԵՐ, ԿՌԻՍՈՒՑՈՒԻ ԱՍՏՈՒԾՈՅ ԽՕՍՔԸ ԵՒ ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ԿԸ ՓՈԽԱՆՑՈՒԻՆ ԹԵՄԻՍ ԿՐՈՆԱԿԱՆ, ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒՆ, ԻՐԱԴԱՐՁՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒՆ, ԻՆՉՊԵՍ ՆԱԵՒ ՄԵՇԻ ՏԱՆՆ ԿԻԼԻԿԻՅ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍՈՒԹԵԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹԵԱՆ ՄԱՍԻՆ:
- ՆՈՅՆ ԾՐԱԳԻՐԸ ԿԸ ՍՓՈՌԻ ՆԱԵՒ ԱՄԷՆ ԿԻՐԱԿԻ ՅԵՏ ՄԻԶՈՐԵՒ ԺԱՄ 1:00-2:00, ICFN (International Christian Family Network), ՀԵՌԱՏԵՄԻԼԻ 282 ԿԱՅԱՆԵՆ:

Ս. ՔԱՌԱՄՆԻՑ ՄԱՆԿԱՆՑ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ**ԱՆՈՒԱՆԱԿՈՉՈՒԹԻՒՆ**

**ՔԱՌԱՍՈՒՆ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴՆԵՐՈՒ
ՀԱԽԱՏՔԻ ՔԱԶՈՒԹԻՒՆԸ
ՄԱՐՏԱՀՐԱԻԿՐ ԾԱՌԱՅՈՒԹԵԱՆ**

ՍՈՒՐԲ ՊԱՏԱՐԱԳ

Կիրակի,
14 Մարտ, 2010-
ին, Սրբոց Քա-
ռասնից Ման-
կանց տօնին եւ
եկեղեցւոյ առջև
առաջական պահ-
քով թեմիս
թարելի ամ-
սնագնորդ՝
Քարար. Տ. Մու-
շեղ Արք. Մար-
տիրոսեան, Սուրբ եւ անմահ Պատարագ մատոյց
եւ իր հոգեշունչ պատգամը փոխանցեց հաւա-
տացեալ բազմութեան:

Պատարագից Սրբազն Հօր առընթերակայ
էին Քրիստոնէական դաստիարակութեան վա-
րչական Հոգ. Տ. Պարթեւ Վրդ. Կիւլիմեան եւ
եկեղեցւոյ հոգեւոր հովիւ՝ Արժ. Տ. Հրանդ Քհն.՝
Երեցեան: Ա. Խորանին սպասարկեցին եկեղեց-
ւոյս սարկաւագները, իսկ երգեցողութիւնը ներ-
դաշնակութեամբ կատարուեցաւ եկեղեցւոյս
Դպրաց դասի անդամ-անդամութիւներուն կողմէ,
դեկավարութեամբ՝ Պրճ. Արամ Աղապապեանի:

Սրբազնը բարողի բնաբան ընտրած էր
Ա. Քառասնից Մանկանց նուիրուած շարականի
հետեւեալ բառերը.- «Ով երկնաւոր Թագաւոր,
դուն որ քու սուրբերուդ թիւը բարեգրութեամբ
ամրողացուցիր, օրհնէ՛ մեր միասնութիւնը,
որպէսզի ոչ ո՛վ բանսարկուէն հրապուրուելով
դուրս՝ կորստական բաղնիքը եղէ: Անոնց նրգ-
նութեամբ՝ հաշտութիւնն կը խնդրենի մեր

անձերուն»:

Սրբազնը նախ անդրադարձաւ նուիրա-
կան այն մեծ կեանքին, որով ապրեցան 4-րդ
դարուն իրենց հաւատքին մէջ անպարտելի եւ
Աստուծոյ հանդէալ հաւատարիմ բառասուն
սուրբ Մանուկները, որոնք Սեբաստիոյ Լիւ-
սիաս հազարապետին հրամանով եւ օրուան
դատաւոր՝ Ակրիկողայոսի որոշումով նահա-
տակուեցան Սեբաստիոյ լինին մէջ, 9 Մարտ
316- թուականին:

Իր խօսքը շարունակելով Սրբազն Հայրը
կարեւորութեամբ շնչտեց, որ Սեբաստիոյ լինը
Քառասուն Մանկանց համար եղաւ հոգեւոր
այն Մկրտարանը՝ որուն մէջ անոնի իրենց տա-
ռապաններին մէջ կրցան տեսնել այն մեծ լոյսը, որ
արեւի նառագայթներուն նման կը զերմացնէր
զիրենի ու կը հալեցնէր լինին սառոյցը, զայն
հեղուկ ջուրի վերածելով: Անոնի իրենց աչերը
երկինք բարձրացնելով՝ տեսան անմարելի Լոյ-
սը՝ Քրիստոս, որ կը խրախուսէր զիրենի իրենց
հաւատքին մէջ անխախտ մնալու, եւ իրենց հա-
ւատքի միասնութիւնը պահելու: Անոնի որոնք
պահպանեցին իրենց հաւատքը եւ հաւատքի
միութիւնը Քրիստոսի հետ՝ արժանացան ան-
մահութեան եւ փառաց պակին, իսկ այն մէկ
հոգին որ տկարացաւ ու դուրս եկաւ սառած
լինէն ու պատրաստուած տաֆ բաղնիքը վազեց՝
կորսուեցաւ, անոր փոխարէն այնտեղ գտնուող
պահակներէն մին լինին մէջ նետուելով բառա-
սուն թիւը ամբողջացուց: Մենի եւս, շնչտեց
Սրբազն Հայրը, կոչուած ենի հաւատքի մեր
կեանքը ապրելու եւ աղօթի նամրով Աստուծոյ
հետ միշտ հաւատարմութեամբ բալելու, պահե-
լով մեր հաւատքի միութիւնը եւ կապուածու-
թիւնը Անոր հետ, նման բառասուն Մանուկնե-
րուն, որպէսզի չարը, Սատանան, իր հրապու-
թիչ խօսերով մեզ չկարենայ բաժնել Աստուծոյ
հետ մեր կապուածութենէն ու չկարենայ ջլատել
մեր միասնականութիւնը: Ահա թէ ինչո՞ւ պէտք
ունինք Քառասնից Մանկանց սուրբերու բարե-
խօսութեան, անոնց ներշնչումով մեր ուխտը
վերանորոգելու եւ սրբակենցաղ ապրելակեր-
պով մը՝ մեր կեանքը շարունակելու:

Յաւարտ
Ս. Պատարա-
գին, կատար-
ւեցաւ յա-
տուկ հոգե-
հանգիստ ի
հ ո գ ի ս ն
ե կ ե ղ ե ւ ո յ
նախկին հո-
գեւոր հովի-
ւին եւ բարե-
րար ն ե ր ո ւ ն
ու սպասար-
կուներուն: Ապա, արարողութենէն ետք, Սրբա-
զան Հայրը, շրջապատուած առընթերակայ հոգե-
ւորականներով ու սարկաւագաց եւ դպրաց
դասերով, առաջնորդուեցաւ Եկեղեցւոյ «Ղու-
կասեան» Սրահ, ուր, կազմակերպութեամբ Եկե-
ղեցւոյ Տիկնիանց միութեան եւ մասնակցութեամբ
հոծ բազմութեան, կատարեց մատաղի օրինու-
թին, որ Եկեղեցւոյ անուանակոչութեան
առթիւ պատրաստուած էր:

Տիկ. Անահիտ Աղապապեան, ապրումով
կատարեց «Հայ ժողովուրդին» մերուածը,
խօս՝ Վենիք Համբարձումեանի, արժանանալով
բոլորի գնահատանին:

Հուսկ բանիք արտասանեց Սրբազան
Հայրը, որ իր գնահատանիքը յայտնեց Եկեղեցւոյ
մեծ ընտանիքին, եւ յատուկ կերպով գնահատեց
Եկեղեցւոյ Տիկնիանց միութեան վարչութիւնը եւ¹
անդամները, ու բոլոր անոնիք, որոնիք մաս կազ-
մած էին մատաղի պատրաստութեան, ու
անոնց՝ որոնիք հեռակայ շրջաններէն Եկած էին
ու մասնակից դարձած Քառասուն Մանկանց
տօնին, հրաւիրելով բոլորը, որ համախմբուին
Եկեղեցւոյ եւ Ազգին շուրջ, պահպանեն իրենց
միասնականութիւնը եւ միութիւնը, զարկ տան
մեր մէջ հոգեւոր եւ Ազգային ապրումներուն
առաւել կենսաւորումին, ու միշտ իրարու շուրջ
համախմբուելով՝ յառաջ տանին բոլոր աշխա-
տանիները, ի նպաստ Օրէնն Քառունթիի գաղու-
թի առաւել ծաղկումին:

«Պահպանիչ» աղօթքով վերջ գտաւ արա-
րողութիւնն ու սիրոյ ճաշը:

PRELATE CELEBRATES DIVINE LITURGY ON THE NAME DAY OF FORTY MARTYRS CHURCH OF ORANGE COUNTY

On Sunday, March 14th, 2010, H.E. Archbishop Moushegh Mardirossian celebrated Divine Liturgy at Forty Martyrs Church in Orange County on the occasion of the Feast of the Forty Martyrs which is also the name day of the church.

Assisting at the altar were Very Rev. Fr. Barthev Gulumian and parish pastor Rev. Fr. Hrant Yeretzian.

The Prelate's sermon focused on the lives and virtues of the forty martyrs who were martyred in the year 316 for their unyielding faith and devotion to God. The Prelate pointed out how Sepastia lake became like a baptismal font for the martyred youth, from where looking up to the heavens they saw the Light which is Jesus Christ and received inspiration to remain steadfast in their faith. Those who defended their faith and their faith in our Savior Jesus Christ became worthy of eternal life while the one who faltered in his faith and fled the freezing waters succumbed. Like the forty martyrs, we too must live a life of faith and prayer and stand firm in our devotion and loyalty to God so as not to allow anyone or anything to weaken our faith, said the Prelate, and concluded by urging the faithful to become renewed by the inspiring lives of the forty martyrs.

Following the service requiem was offered for the souls of the late parish pastor and servants of the church, after which the Prelate was led in a procession to "Gugasian" Hall to conduct the blessing of *madagh*.

A luncheon followed at the hall. Rev. Fr. Hrant Yeretzian welcomed the faithful and expressed his thanks to the Prelate for joining the community on this occasion and to Fr. Barthev for participating in the services. He continued, thanking Executive Council Chair Dr. Garo Agopian, church and hall sponsors Keuylian and Gugasian families, and sponsors of the day's *madagh*, the Tatarian family. A short cultural program also took place.

In his message, the Prelate commended the Ladies Guild and all those who worked hard to prepare for the day. He invited the community to gather around the church and unite their efforts, working in unison and harmony for the splendor of Forty Martyrs Church and the parish community of Orange County.

The day came to a close with the benediction by the Prelate.

ԹԱՒԼԵԱՆ ՄԱՆԿԱՄՍՈՒՐԻ ԱԾԱԿԵՐԾՆԵՐԸ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆ ԱՅՑԵԼԵՑԻՆ

Ազգային Առաջնորդարանի սրահն ու նրբանցքները երեխարքի, 16 Մարտի առաւտուն պարուրության գումագեղ տարագններով նորուղող մանուկներու կենսաւորող մթնոլորտին մէջ: Արդարեւ, Ազգային Թալեան մանկամսուրի աշակերտները, մանկամսուրի վարիչ Տիկին Հելեն Մանուչարեանի, դաստիարակներու եւ կարգ մը ծնողներու առաջնորդութեամբ, այցի եկան Ազգային Առաջնորդարան եւ իրենց անմեղունակ արտայայտութիւններով պահ մը մանկացուցին «Ազգի Տունը»:

Թեմիս բարեխնամ Առաջնորդ Բարձր. Տ. Մուշեղ Արք. Մարտիրոսեան դիմաւորեց դեռատի աշակերտներն ու անոնց ընկերացող ուսուցիչները: Առաջնորդ Սրբազնին կողին էին Քրիստոնէական Դաստիարակութեան բաժանմունքի վարիչները՝ Գերա. Տ. Վրդ. Ազմիկեան եւ Հոգչ. Տ. Պարքեւ Վրդ. Կիւլիմեան, ինչպէս նաև Ազգ. Առաջնորդարանի անձնակազմի անդամներ: Մանուկները նախ առաջնորդության մատունը, ուր միասնարար երգեցին «Հայր մեր»ը եւ ունկնդիր եղան Առաջնորդ Սրբազնին ու Հոգեւոր Հայրերուն Սրբւագալի ու այլ շարականներու երգեցողութեան:

Աղօքի պահին եսք, աշակերտները խմբուցան «Տիգրան եւ Զարուիի Տէր Ղազարեան» սրահին մէջ. անոնք իրեւ իւրայատուկ նուէր՝ պատրաստած էին սեղմ յայտագիր մը՝ երգերով ու արտասանութիւններով։ Դեղին եւ կապոյտ դասարանները նաև իրենց ձեռակերտք եղող յուշանուէրներ յանձնեցին Առաջնորդ Սրբազնին։

Գրատուն այցելելէ եսք, երբ աշակերտները կը պատրաստուէին բարձրանալ դահլիճ, պատին վրայ նկատեցին Քաջն Վարդան Մամիկոննեանի բարձրաբանդակ պատկերը եւ ինքնարուխ կերպով սկսան երգել Ս. Վարդանանց նուիրուած երգեր։ Դալիճին մէջ, Առաջնորդ Սրբազնը անոնց ուղեց սրտի խօսք մը. ան յայտնեց, թէ աշակերտները այսօր իր հիւրերն են, ինք զանոնք կ'ընդունի այն դահլիճին մէջ, ուր այցելութեան կու զան պետական անձնաւորութիւններ ու ականաւոր մարդիկ. ան մաղթեց, որ աշակերտներն ալ ականաւոր անհատներ դառնան, երբ հասակ առնեն։ Հանդիպումի աւարտին, Առաջնորդ Սրբազնը աշակերտներուն, ուսուցիչներուն ու ընկերակից ծնողներուն յանձնեց յուշանուէրներ ու պատկերներ։

Այցելութեան աւարտին, մանուկներն ու դաստիարակները վերադարձան դպրոց, յիշատակելի պահ մը բոլորելէ եսք Ազգ. Առաջնորդարանի յարկին տակ։

TAVLIAN PRE-SCHOOL STUDENTS VISIT THE PRELACY

On the morning of Tuesday, March 16th, 2010, Tavlian Pre-School students, accompanied by director Mrs. Helen Manoucherian, teachers and parents, visited the Prelacy. Upon their arrival the students were led to the St. Dertad and St. Ashkhen” Chapel where they were greeted by H.E. Archbishop Moushegh Mardirossian, Prelate, Very Rev. Fr. Muron Aznikian, and Very Rev. Fr. Barthev Gulumian. In the Chapel, the students sang the Lord’s Prayer and followed as the Prelate and Rev. Fathers conducted a brief Lent Sunrise service.

The students then headed to the “Dikran and Zarouhie Der Ghazarian” Hall where they presented a program of songs and recitations, after which they presented the Prelate with a hand made memento.

Following a tour of the bookstore, the students gathered in the reception room where the Prelate conveyed his message and presented the students, teachers, and parents with mementos.

ԾԱՂԿԱԶԱՐԴԸ ԵՒ ԱԻԱԳ ՇԱԲԱԹԸ ՄԵՐ ԹԵՄԻ ԵԿԵՂԵՑԻՆԵՐՈՒՆ ՄԵԶ

• Կիրակի, 28 Մարտին, Ծաղկազարդի տօնին առիթով, Արեւմտեան մեր Թեմի Եկեղեցիներուն մեջ տեղի ունեցաւ Ս. Պատարագ եւ Քրիստոսի երուսաղէմ յաղթական մուտքը խորհրդանշող բափօր, մասնակցութեամբ մանուկներու:

Ս. Պատարագի ընթացքին, արմաւենիի ու ձիթենիի նիւղերով զարդարուած էին Եկեղեցիներուն մուտքերն ու խորանները. հաւատացեալներ եւս իրենց ձեռքերուն ունեին տօնական օրը խորհրդանշող նիւղեր, իսկ մոմեր ի ձեռին, գունագեղ զգեստաւորուած մանուկներու բափօրը այլապէս յատուկ հմայք մը տուաւ արարողութեանց:

Ս. Յարութեան տօնը կանխող շարբուան՝ Աւագ Շաբթուան իւրաքանչիւր օրը մեր Եկեղեցւոյ կողմէ նուիրուած է Աստուածորդուոյն Երկրաւոր կեանքի վերջին շրջանի դէպեհերուն ու պատգամներէն բխած խորհուրդներուն:

Մեր Թեմի բոլոր Եկեղեցիներուն մեջ Աւագ Շաբթուան ընթացքին տեղի ունեցան օրուան խորհուրդը վեր առնող հոգեկրթիչ արարողութիւններ:

• Աւագ Երկուշաբթի: Յիշատակն էր Չորցած Թղենիի առակին, ինչպէս նաև վերաբժեռութումը տիեզերքի ստեղծագործութեան, մարդու մեղանչումին, միաժամանակ նոր Ադամ Քրիստոսով Աստուծոյ արքայութեան արժանանալու

վերադարձի յոյսին բացայայտումը:

• Աւագ Երեխաբթի: Յիշատակն էր Տարկոյսերու առակին: Երեկոյեան հոգեպարար արարողութիւնը հրաւէր էր արքնութեան: Քրիստոնէավայել կեանքի, անձանձրոյք աղօրքի, եւ յոյսով սպասելու երկնաւոր Փեսային ժամանման:

• Աւագ Չորեխաբթի: Այսօրուան Եկեղեցական արարողութիւնները մեզի յիշեցուցին իրարու հակադիր Երկու դասեր մէկը՝ Յուղայի դաւադիր մտադրութիւնը Յիսուսը մատնելու, իսկ միւսը Երախտապարտ կինը, որ բանկագին իւղով Յիսուսի ոտքերը լուաց եւ իր մազերով սրբեց:

• Աւագ Հինգաբթի: Ս. Պատարագի հաստատման օր: Առաւտուն մատուցուեցաւ Ս.

Պատարագ եւ պահեցող հաւատացեալներ հա-
ղորդուեցան մեր Փրկչին Ս. Մարմնով ու
Արեամբ:

- Երեկոյեան կատարուեցաւ Ոտնլուայի
արարողութիւն: Գիշերը՝ Քրիստոսի մատնու-
թեան, ձերբակալութեան եւ յանձն առած չար-
չարանքներու ահաւորութիւնը յիշատակուե-
ցան:

- Աւագ Ուրբար: Առաւոտուն յիշատակուե-
ցան Քրիստոսի Խաչելութեան իսկ երեկոյեան՝
Թաղման պարագաները:

- Աւագ Շաբար: Կարդացուեցան Ս. գրա-
յին մարգարէական հատուածները, որոնք
Ծախագուշակութիւններն էին Քրիստոսի
որպէս Գառն Աստուծոյ աշխարհ գալուստին եւ
փրկագործութեան խոր-
հուրդին: Ապա հետեւե-
ցաւ Ճրագալոյցի Ս. Պա-
տարագը, ուր եկեղեցի-
ներու վարագոյնները
բացուեցան եւ յաղթական աւետուեցաւ Քրիս-
տոսի մեծահրաշ Ս. Յարութիւնը:

- Ս. Զատիկ: Յիշատակ Յարութեան
Տեան մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի: Քրիստո-
նէական եկեղեցին մեծահանդէս պանծացուց
կեանքի յաղթանակը եւ մահուան պարտու-
թիւնը:

- Ս. Յարութիւնը՝ Քրիստոնէութեան եւ
Քրիստոնէական եկեղեցւոյ հիմնաֆարը եղող
մեծագոյն տօնն է: Արդարեւ, յարուցեալ Քրիս-
տոսով աշխարհ ազատագրուեցաւ Զարէն եւ
անոր պատճառած մեղքի ապականիչ խայրոցէն
եւ մահուան երկիւղէն:

Քրիստոսի հրաշափառ Յարութեամբ մեր
երկրաւոր կեանքին տրուեցաւ նոր իմաստ,
ուղղութիւն եւ նպատակ: Աննպատակ չենք
բալեր ու ապրիր այլեւա: Մեր հետ Քրիստոս կը
բալէ, կը պայմարի եւ մեզ կ'առաջնորդէ կեանքի
աղքիւր՝ Աստուծոյ:

PALM SUNDAY AND HOLY WEEK AT THE PRELACY CHURCHES

- Sunday, March 28th, 2010, was a joyous day for Christians worldwide who celebrated the triumphant entry of our Lord Jesus Christ into Jerusalem, Palm Sunday.

Within the Western Prelacy, Palm Sunday was ceremoniously celebrated in all churches with Divine Liturgy, followed by the children's procession, and concluding with the Opening of the Portals service.

- Each day of Holy Week (*Avak Shapat*) was a holy day. On Monday our churches commemorate the barren fig tree (Matthew 21:18-20).

- On Tuesday we commemorate the Ten Virgins (Matthew 25:13).

- On Wednesday we commemorate the Anointment and Betrayal of Christ.

- **Great Tuesday:** On this day we read the story

of the ten maidens, five of whom were wise enough to put oil in their lamps while they were waiting for the bridegroom to come and take them to a wedding feast. This story, as well as the hymns, convey the message of the last Judgment and appeal to us to always be ready and waiting for Christ, the Groom to come.

- **Great Wednesday:** During this day's services, we remember two contrasting lessons; the betrayal of Jesus and the worshipful anointing of Jesus' feet to show love and respect for Him.

- **Maundy Thursday:** On this day we remem-

bered the most important events of Christ's life, the Last Supper and the establishment of the Sacrament of Holy Communion. We celebrate Divine Liturgy in our churches on this day as we remember the first Holy Communion, confess our sins, and prepare to receive Holy Communion.

The evening of Maundy Thursday is a very special time. We remember how Jesus washed the feet of His disciples in the service called Washing of the Feet. Jesus washed His disciples' feet to show them that they must be ready to serve each other and all men.

On Thursday night, we have another service called Khavaroom, or Vigil of the night of suffering and darkness. Here we commemorate Jesus' betrayal, His arrest, trial and suffering, Peters' denial, and Jesus' facing death alone.

- **Good Friday:** Day of Crucifixion and burial. This day we commemorate Jesus' crucifixion and burial. The sober liturgy of crucifixion brings us all the scriptures that foretold about Jesus' death upon the cross.

- **Great Saturday:**

(Jurakalooytz) "lighting of candles." During this service, we read from the Old Testament, specifically the story of the Creation of the world in Genesis. This reminds us that when we celebrate the Resurrection of Christ, we are celebrating the creation of the new life that Jesus gave us.

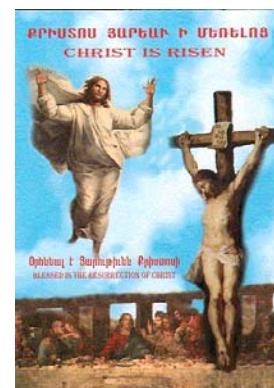
Other biblical passages of deliverance are read foreshadowing God's victory over death, evil and the darkness, at the same time preparing us to receive and celebrate Christ's victory over death and His Resurrection.

On Easter Eve, following the biblical readings, Divine Liturgy is celebrated.

- **Easter Sunday: The Feast of Resurrection.**

"Christ is risen from the dead! He trampled down death by death, and by His resurrection He granted life to us. Glory to Him for all ages".

The words Krisdos Haryav Ee Merelotz are happily declared again and again during the Liturgy. At the end of Divine Liturgy, participants receive Holy Communion, and share in the gift of new life. All has been changed, and death can no longer defeat us because we, as true and faithful followers of Christ, have been promised that we may share in His everlasting life.

**Ս. ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ ՏՕՆԻՆ ԱՌԻԹՈՎ
Ս. ՊԱՏԱՐԱԳ
«ԱՐԱՐԱՏ» ՏԱՆ ՄԱՏՐԱՆ ՄԷՋ**

«Արարատ» Տան պատասխանատուներուն եւ Արեւմտեան մեր Թեմի Ազգային Առաջնորդարանին միջեւ սերտ գործակցութեամբ, տարիներէ ի վեր բարի աւանդութիւն մը հաստատուած է, որուն հիմամբ, ամսական դրութեամբ ժամերգութիւն կը կատարուի, ինչպէս նաև տօնական եւ այլ յիշատակելի օրերու, Ս. Պատարագ կը մատուցուի հաստատութեան պատսպարեալներուն համար: Ս. Յարութեան տօնը մէկն է այդ առիթներէն:

Հինգշաբթի, 8 Ապրիլի առաւօտուն, Թեմիս բարեխնամ Առաջնորդ Բարձր. Տ. Մուշեղ Արք. Մարտիրոսեան եւ հոգեւորականաց դասու անդամները եղան «Արարատ» Տան բնակիչներուն ու պատասխանատուներուն հետ: Առաջին հերթին, Առաջնորդ Սրբազնն ու հոգեւոր հայրեր այցելեցին հաստատութեան հիւանդանոցի բաժինը, ուր տեղի ունեցաւ Զատկուան յատուկ արարողութիւն եւ Ս. Հաղորդութիւն տրուեցաւ տարեցներուն: Ներկայ էր Մեծի Տանն Կիլիկիոյ երէց միարաններէն Գերշ. Տ. Սմբատ Արք. Լավիանեան, որ բնակիչ է «Արարատ» Տան, մասնակից եղաւ արարողութեան եւ բողութեան արձակումը տուաւ:

Այնուհետեւ,
Ս. Պատարագ մատուցուեցաւ հաստատութեամբ մատրան մէջ, նախագահութեամբ Առաջնորդ Սրբազնին: Պատարագին էր Արք. Տ. Աւետիս Քինյ. Թորոսնեան, որ այս առիթով տուաւ գեղեցիկ ժարող մը, վեր առնելով Ս. Յարութեան տօնի խորհութեան ու անոր ներգործութիւնը՝ բրիստոնեայ հայուն կեանին վրայ:

Եկեղեցական արարողութիւններէն ետք, Առաջնորդ Սրբազնն ու հոգեւոր հայրերը նաշի հիւրը եղան հաստատութեան ու սեղանակից դարձան Տան բնակիչներուն: Ճաշի սեղանին շուրջ ստեղծուեցաւ մտերմիկ ու ջերմ մթնոլորտ մը: «Արարատ» Տան բնակիչներ, երգերով ու բարեմաղթութիւններով գեղեցիկ անակնկալներ հրամցուցին հիւրերուն:

Առաջնորդ Սրբազնը իր օրինութեան խօսին մէջ բարձր զնահատեց «Արարատ» Տան նուիրեալ ծառայողները եւ աղօրք բարձրացուց առ Աստուած, որ պատսպարեալ բնակիչները ունենան երկար ու առողջ կեանք, իրենց աղօրքներով բարի տարածեն զիրենք հոգացողներուն ու ժառանգորդներուն:

Happy Easter!

EASTER DIVINE LITURGY CELEBRATED AT THE "ARARAT HOME" CHAPEL

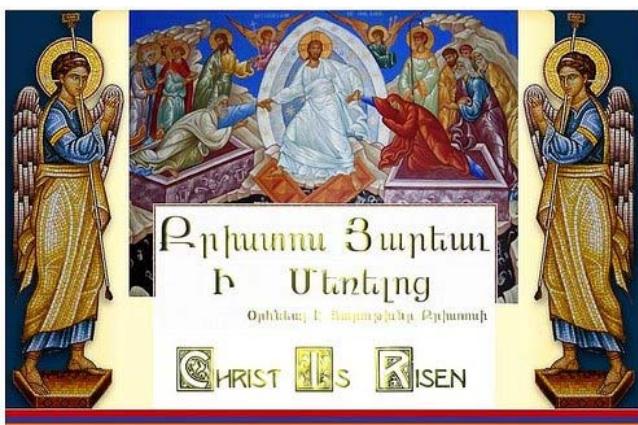
On the morning of Thursday, April 8th, the Prelate presided over Easter Divine Liturgy at Ararat Home in Mission Hills. Prelacy clergy members participated in the Divine Liturgy, which is celebrated each year on this occasion.

Clergy members first visited the nursing facility where the Prelate presided over a prayer services and offered Holy Communion to the residents.

The Prelate then presided over Divine Liturgy at the Chapel, which was celebrated by Rev. Fr. Avedis Torossian. Former Prelate H.E. Archbishop Sumbat Lapajian participated in the service.

At the conclusion of the service, the Prelate and clergy were hosted to a lunch by the directors, in which residents also participated.

The Prelate commended the directors and staff for the care they offer to the elderly, and wished the residents good health.

Սիրելի Յայորդիք,

Յայ ժողովուրդի բոլոր զաւակներուն համար մեծ պարտականութիւն է հետաքրքրուիլ հայ Եկեղեցիով եւ անոր շուրջ գործող կառոյցներով, ու իրենց կարելիութիւններով նեցուկ կանգնիլ անոնց բարգաւաճման եւ զարգացման աշխատանքներուն:

Մեր Ազգային Սահմանադրութեան համաձայն իրաքանչիւր հայ, որ ամբողջացուցած է 18 տարիքը, առանց որեւէ խտրութեան իրաւունք ունի անդամակցելու իր շրջանի Եկեղեցին, Ներկայ ըլլալու անոր Անդամական Ժողովներուն, ընտրելու եւ ընտրուելու:

Դետեւաբար, սիրելի ծնողներ եւ հաւատացեալ հայեր, կը թելադրենք ու ցերմօրեն կը փափաքինք, որ դուք ալ ձեր կարգին ազգային պարտականութիւն համարելով անդամագրութք ձեր շրջանի ծխական Եկեղեցին եւ ազգային Եկեղեցական մեր ընդհանրական կեանքեն Ներս դառնաք իրաւասու գործու անդամ:

Dear Fellow Armenians,

It is the duty of all fellow Armenians to be concerned with the progress of all Armenian establishments, specially with the church and related institutions.

According to our National Constitution, all Armenians of age 18 and above, without discrimination of sex, have the right to become an active member of the church to participate in our General Membership Meetings to vote, to elect and be elected.

We appeal and encourage young people and all of our parishioners, to fulfill their religious as well as national duties, to register and become standing active members of their parish church.